

Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ¹

του Πρωτοπρ. Κυριακού Τσουρού
Γραμματέως της Σ. Έ. επί των αίρέσεων

Όταν τό 1931 έβλεπε τό φώς του κόσμου τούτου, στην Καζάρμα τής Καλαμάτας, ό τελευταίος καί ένδέκατος υίός τής πολύτεκνης οικογένειας Γεωργίου καί Παναγιώτας Αλεβιζοπούλου, κανείς δέν φανταζόταν ότι αυτό τό άσημο παιδί θά γινόταν άργότερα «σκευός έκλογής», τό όποιο ό Κύριος θά προώριζε για σοβαρή καί ύπεύθυνη ποιμαντική διακονία μέσα στην Έκκλησία, σέ δύσκολους καιρούς. Τά σπάνια προσόντα του άρχισαν ήδη νά έκδηλώνονται στίς σπουδές του καί στην διακονία του άργότερα. Οί σπουδές του στην Αθήνα καί στην Γερμανία, ή διακονία του ως κληρικού στην Κολωνία καί στό Άννόβερο τής Γερμανίας κατ' άρχάς, καί στους Ναούς Αγ. Τριάδος καί Αγ. Παρασκευής τών Αθηνών, άργότερα, άνέδειξαν τόν ταπεινό γόνο τής Καζάρμας σέ έπιστήμονα τής θεολογικής έπιστήμης καί καλό ποιμένα τής λογικής Ποίμνης του Χριστού.

Η σύντροφος τής ζωής του μακαριστή Πρεσβυτέρα Άντωνία ύπήρξε ό άφανής συγκυρηναίος του καί ό άποφασιστικός συντελεστής τής μεγάλης προσφορās του. Η σύντομη πορεία του, στά έξήντα τέσσερα χρόνια τής επί γής ζωής του, ύπήρξε λαμπρή, γόνιμη καί ιδιαίτερος πλούσια, όχι μόνο σέ συγγραφικό έργο, αλλά κυρίως σέ ποιμαντικό έργο, πού είχε ως άποτέλεσμα τή σωτηρία πλήθους ψυχών.

Μικρός τό δέμας καί ασθενικός, αλλά μέγας στό πνεύμα, πληθωρικός καί ικανώ-

τατος σέ αντίληψη καί δράση, ό π. Άντώνιος ύπήρξε πρωτοπόρος, άνεπανάληπτος, πρωτότυπος, συστηματικός μέ διαίσθηση καταπληκτική καί ευαίσθητο Όρθόδοξο αισθητήριο. Η προσφορά του είναι πολύτιμη για τήν Έκκλησία.

Ο π. Άντώνιος ύπήρξε ένας σεμνός κληρικός καί βαθύς θεολόγος, ένας φωτισμένος ποιμένας, ένας σύγχρονος άπολογητής καί όμολογητής τής Όρθοδόξου Πίστewς, ένας έπιστήμονας συστηματικός καί έρευνητής, ένας γόνιμος συγγραφέας, ένας ύποδειγματικός οικογενειάρχης, μιá χαρισματική καί φωτεινή έκκλησιαστική προσωπικότητα, μέ ιδιαίτερα όργανωτικά, διανοητικά καί ήθικά χαρίσματα.

Η όξεια θεολογική του σκέψη καί τό πλούσιο συγγραφικό του έργο είχαν στόχο τήν κατάρτιση του λαού του Θεού, καί τήν θωράκισή του από τή μεθοδευμένη προσηλυτιστική δραστηριότητα τών ποικιλωνύμων αίρέσεων καί τών παραθρησκευτικών ομάδων. Αφιέρωσε τή ζωή του όλόκληρη στην έννημέρωση Ποιμένων καί Όρθοδόξου Πληρώματος πάνω στους κινδύνους καί τά προβλήματα πού δημιουργούνται από τήν δραστηριότητα τών αίρέσεων καί τών παραθρησκευτικών ομάδων τής λεγόμενης «Νέας Έποχής», για τό άτομο, τήν οικογένεια καί τήν κοινωνία.

Έκληροδότησε στην Όρθόδοξη Έλληνική βιβλιογραφία σαράντα καί πλέον πολύτιμα καί άνεπανάληπτα βιβλία, τά όποια για πολλά χρόνια θά άποτε-

1. Όμιλία κατά τήν τέλεση Ι. Μνημοσύνου καί έκδηλώσεως για τόν π. Άντώνιο Αλεβιζόπουλο, στον Ι. Ναό «Αγίας Παρασκευής Αττικής, 11.5.2019.

λουν τή βάση τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας μας στόν εὐαίσθητο καί καιρίο αὐτόν τομέα τῆς ἀντιαιρετικῆς δραστηριότητάς της.

Παράλληλα ὁ ἀκάματος αὐτός ποιμένας ἐκάλυψε τίς νευραλγικές θέσεις τοῦ Γραμματέως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ (ἀπό τό ἔτος 1968) καί τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων, ἀπό τήν δεκαετία τοῦ 1970 μέχρι τόν Μάιο τοῦ 1996. Σ' αὐτή τήν Ἐπιτροπή μέ ἐκάλεσε κοντά του τό ἔτος 1977 καί ἐκεῖ ἐγνώρισα τίς ἰδιαίτερες ἱκανότητές του, ἐδιδάχθηκα ἀπό αὐτόν τόν ὀρθό τρόπο τῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος καί ἐμαθήτευσα δέκα ἐννέα ὀλόκληρα χρόνια κοντά του, γιά νά ἀναλάβω ἀναξίως τήν συνέχιση τῆς διακονίας του στήν ἴδια Ἐπιτροπή, τό ἔτος 1996, μετά τήν κοίμησή του. Δέν τόν ἐπέλεξα ἐγώ, ἐκεῖνος μέ κάλεσε καί μέ ἐπέλεξε ὡς συνεργάτη του, μόλις ἐπέστρεψα στήν Πατρίδα ἀπό τήν διακονία μου στόν ἀπόδημο Ἑλληνισμό, τόν ὁποῖο ὑπηρετήσα γιά δώδεκα χρόνια, ὅπως καί ἐκεῖνος προηγουμένως. Ἀπό τότε μέ τιμοῦσε μέ τήν ἀλληλογραφία του καί τήν ἀποστολή ἐντύπων, ὅπως ἔκανε καί μέ ἄλλους κληρικούς τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ.

Ὡς πλησιέστερος συνεργάτης του ἐγνώρισα τό πολύπλευρο ἔργο τοῦ π. Ἀντωνίου, τό ὁποῖο καταφαίνεται καί ἀπό μόνη τήν ἀναφορά τῶν σημαντικότερων τομέων καί τρόπων τῆς δραστηριότητάς του. Ἡ μαθητεία μου κοντά του ὅλα αὐτά τά χρόνια ἐξελίχθηκε σέ μιά βαθειά ἐκτίμηση καί ἀναγνώριση τῶν πολλῶν χαρισμάτων του. Ὅποιος τόν ἐγνώρισε ἀπό κοντά καί πραγματικά, μπορεῖ ἀνεπιφύλακτα νά ὀμιλήσῃ γιά τήν ἀναμφισβήτητη πνευματική, θεολογική, ἐπιστημονική, κοινωνική, συγγραφική, ὀργανωτική, διανοητική καί ἠθική ἀξία καί συγκρότηση αὐτῆς τῆς σύγχρονης χαρισματικῆς ἐκκλησιαστικῆς

προσωπικότητας. Ἐνας δεσμευτικός θαυμασμός τραβοῦσε τούς συνεργάτες του γύρω του στόν δύσκολο καί ἐπικίνδυνο τομέα τῆς ποιμαντικῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν προβλημάτων, πού δημιουργεῖ ἡ δραστηριότητα τῶν ποικιλιών συγχρόνων αἱρέσεων καί τῶν παραθρησκευτικῶν ὁμάδων.

Τό ὀργανωτικό πνεῦμα του ἐμφανίζει μιά ἀξιοθαύμαστη γονιμότητα. Ἀντιλαμβάνεται ὅτι, γιά νά μπορέσει νά ἀναπτύξῃ τήν δραστηριότητά του πρωτοποριακά τότε, στόν ἀγώνα του γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς σύγχρονης πλάνης καί τῶν νεοφανῶν αἱρέσεων, εἶναι ἀνάγκη, πλήν τῶν πολυτίμων συνεργατῶν του, νά δημιουργήσῃ καί ἄλλη κατάλληλη ὑποδομή. Ἔτσι μέ βάση τήν Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τῶν Αἱρέσεων, ἰδρύει τούς ἀκολουθούς φορεῖς:

- α) Σεμινάριο Ἐπιμορφώσεως Κληρικῶν, πού λειτουργοῦσε στήν Ἱερά Μονή Πεντέλης, ἀπό τό 1977 καί ὅπου ἐπεστράτευσε πολλούς συνεργάτες κληρικούς, μεταξύ τῶν ὁποίων καί τόν ὑποφαινόμενο. Στή συνέχεια ἰδρύει:
- β) Τό Ἀντιαιρετικό Φροντιστήριο, πού λειτουργοῦσε στή μεγάλη αἴθουσα τῆς Ἱεράς Συνόδου καί στό ὁποῖο φοίτησαν πληθώρα κληρικῶν καί λαϊκῶν συνεργατῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων συγκαταλεγόμεστε καί μερικοί ἀπό ἐμᾶς τούς παλαιότερους συνεργάτες του.
- γ) Ἀκολούθησε ἡ ἴδρυση τῆς ΠΕΓ τό ἔτος 1982.
- δ) Τό 1988 ἰδρύει τό Σεμινάριο Ὁρθόδοξου Πίστεως καί τό Σεμινάριο Οἰκοδομῆς στήν Ὁρθοδοξία, πού λειτουργοῦν στόν Ἱερό Ναό Ἁγίας Παρασκευῆς, στήν ἀρχή, καί στό Πνευματικό της Κέντρο, ἀργότερα, μέ ἐξαιρετικά ἀποτελέσματα.

- ε) Τό 1989 ὁ π. Ἀντώνιος καθιερώνει τόν θεσμό τῶν Συνδιασκέψεων γιά θέματα αἰρέσεων καί παραθρησκείας, οἱ ὁποῖες ἐξελίχθηκαν σέ Διορθόδοξες καί Πανορθόδοξες. Ἡ Ε' Συνδιάσκεψη στήν Ναύπακτο (1993) καί ἡ τελευταία γι' αὐτόν Ζ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη στήν Ἀλίαρτο Βοιωτίας (1995) ὑπῆρξαν οἱ σπουδαιότερες, καθόσον κατήρτησαν τούς μέχρι σήμερα ἰσχύοντες καταλόγους Ὁμάδων ἀσυμβίβαστων μέ τήν Ὁρθοδοξία. Ἐφέτος, πιστοῖ στούς ὀραματισμούς του, διοργανώνουμε, μέ τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τήν ΛΑ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη στό Ἄργος.
- στ) Παράλληλα λειτούργησε τόν Συμβουλευτικό Σταθμό, καί τίς ὀμάδες ἐργασίας, ὅπου γίνεται δεκτό πλῆθος περιπτώσεων καί καταρτίζονται στελέχη γιά τό ἔργο.
- ζ) Στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν, ἴδρυσε τήν Ὑπηρεσία Ἐνημερώσεως Διαλόγου καί Πολιτισμοῦ.
- η) Τό 1991 ἰδρύει τό Ὁρθόδοξο Ἐπιμορφωτικό Κέντρο Ἐρευνῶν καί Διαλόγου, στό ὁποῖο θέλησε νά προσαρτήσῃ τό Ὁρθόδοξο Θεολογικό Σεμινάριο, μέ προοπτική νά παραχωρεῖ θεολογικά πτυχία.
- θ) Τό 1994 ἰδρύει ἀνεπισήμως καί τό 1995 ἐπισήμως τόν Διορθόδοξο Σύνδεσμο Πρωτοβουλιῶν Γονέων.
- ι) Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1994 ἐκδίδει τό πρῶτο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Διάλογος», τό ὁποῖο διηύθυνε μέχρι τό 6^ο τεῦχος του (μέχρι τήν κοίμησή του) καί τό ὁποῖο σήμερα, μέ τήν χάρη τοῦ Κυρίου, ἀριθμεῖ 95 τεύχη. Ἐκδίδεται ὡς ὄργανο τοῦ «Διορθόδοξου Συνδέσμου Πρωτοβουλιῶν Γονέων», καί οἰκονομικό φορέα τήν ΠΕΓ.
- ια) Συγχρόνως ἐκδίδει τό «Νομικό Δελτίο» καί τό φυλλάδιο «Μαρτυρία» καί «Πληροφορεῖν».
- ιβ) Τέλος, στούς ὀραματισμούς του βρίσκονταν δύο ἀκόμη ἔργα: 1) ἡ ἀνοικοδόμηση κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων, οἱ ὁποῖες θά φιλοξενούσαν ὅλες αὐτές τίς δραστηριότητες, ὅπως εἶχε προαναγγεῖλει τόν Νοέμβριο τοῦ 1992, καί 2) Ἡ ἔκδοση Λεξικοῦ αἰρετικῶν καί παραθρησκευτικῶν Ὁμάδων, μέ πρωτογενές ὑλικό, καρπός τῆς προσωπικῆς του κοπιώδους ἐρευνας, τοῦ ὁποῖου τά κείμενα εἶχαν σχεδόν ὀλοκληρωθεῖ. Ὅμως ἡ πρόωγη ἀναχώρησή του ἀνέκοψε τήν ὑλοποίηση καί αὐτῶν τῶν μεγάλων ὀραμάτων του.
- Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τό ἔτος 2006, κατόπιν εἰσηγήσεως τῆς Σ. Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἰρέσεων, μέ τήν συμπλήρωση δεκαετίας ἀπό τήν κοίμησή του, τοῦ ἀπένειμε, μετά θάνατον καί κατ' ἐξαίρεση, τήν ὑψίστη τιμητική διάκριση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τόν Σταυρό τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, γεγονός πού δέν συνηθίζεται γιά τεθνεῶτες.
- Συνέταξεν ἀναρίθμητα ἄρθρα σέ περιοδικά καί ἐφημερίδες, φυλλάδια, ἐκθέσεις καί εἰσηγήσεις. Διοργάνωσε πλῆθος ὀμιλιῶν, συνεντεύξεων καί διαλέξεων καί ἑκατοντάδες ραδιοφωνικές ἐκπομπές (κυρίως ἀπό τόν Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος).
- Ὁ χρόνος δέν ἐπιτρέπει νά ἐπεκταθοῦμε περισσότερο.
- Αὐτόν τόν ἀκάματο ἐργάτη τοῦ Ἀμπελώνος τοῦ Χριστοῦ τόν κατηγορήσαν, τόν συκοφάντησαν, τόν λασπολόγησαν, τόν εἰρωνεύτηκαν, τόν ἐχλεύασαν οἱ ἐχθροί τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὅσο ἔβλεπαν ὅτι ὁ λόγος του οἰκοδομεῖ τίς κλονισμένες καρδιές καί ξυπνάει τίς πλανεμένες καί στηρίζει τό Ὁρθόδοξο φρόνημα, τόσο ἐνίσχυναν τήν

λυσσαλέα τακτική τους έναντίον του. Ακολούθησαν οί μηνύσεις, οί άγωγές και οί άπειλές, άκόμη και για τήν φυσική του έξουδετέρωση.

Όμως ό π. Αντώνιος έμεινε άκλόνητος, νικών, διά τής χάριτος του «ένδυναμοῦντος» αυτόν Χριστου, τόν Όποιον τόσο ηγάπησεν και τόσο πιστά και αυτόθυσιαστικά ύπηρέτησε.

Έγραψε για τόν π. Αντώνιο τό έτος 1997 ό τότε Μητροπολίτης Δημητριάδος και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος μακαριστός Χριστόδουλος: «Εγνωρίσαμεν τούτον καλώς και μαρτυρούμεν, ότι έφερεν έν έαυτῶ γνήσια γνωρίσματα άποστολικου άνδρός, άνεπαισχύντου έργατου του Έναγγελίου. Έζησε διά τόν Χριστόν και τήν Έκκλησίαν. Ανήρ άγαθός, πλήρης Πνεύματος άγίου, σεμνός, του ίδιου οίκου καλώς προϊστάμενος, άκαταπόνητος, άκατάβλητος, μαχητικός, άνυποχώρητος, θείω ζήλω πυρπολούμενος, ποιμήν άριστος και φιλοστοργώτατος πατήρ, μεθοδικός, εργατικός, σκευός έκλογής του Θεου έν ημέραις πονηραίς κληθείς ίνα ύψωση τήν ρομφαίαν του λόγου του Θεου και τήν μάχαιραν του Πνεύματος έναντίον ψυχοκτόνων όργανώσεων και κινήσεων».

Ό δέ Ρουμάνος θεολόγος π. Δημήτριος Staniloae είχε πεϊ γί αυτόν: «...Όλόκληρο τό έργο του Έλληνοσ πατρός Αντωνίου Αλεβιζοπούλου μαρτυρεί μία ψυχή που φλέγεται από τό ζήλο υπέρ τής Όρθοδοξίας, για εκείνο τό μέρος του χριστιανισμού, που έμεινε διά μέσου του χρόνου - παρ' όλες τίς τρομακτικές επιθέσεις τών έχθρών του-, άγιο και άσπιλο... Πάντοτε ό Θεός διετήρησε για τόν έαυτό του ένα υπόλοιπο, ένα άγιο μερίδιο, μεγάλους άνδρες για να φέρουν τήν άλήθεια στην τελική και κατά κράτος νίκη. Ό π. Αντώνιος συγκαταλέγεται μεταξύ αυτών και γεμίζει τήν ψυχή μας από

χαρά και έλπίδα, βλέποντες πως ή Αγία Όρθοδοξία έχει πάντοτε τούς εύλογημένους άθλητές της”.

Ό ίδιος ό π. Αντώνιος στό τελευταίο βιβλίο του «Τό νόημα τής ζωής στο φῶς τής Όρθοδοξίας» τό όποιο εκδόθηκε λίγο μετά τήν κοίμησή του, έγραφε: «Οί δοκιμασίες στη ζωή, λέγουν οί Πατέρες τής Έκκλησίας, συντελούν στο να γνωρίσει ό άνθρωπος τήν άδυναμία του και να ταπεινωθει προφυλάσσοντας τόν έαυτό του από τό λογισμό τής ύψηλοφροσύνης» και συνεπλήρωνε: «Για τόν πιστό άληθινή συμφορά δέν είναι ό θάνατος και πολύ λιγότερο ό άδικος θάνατος, που άποτελει μαρτύριο. Άληθινή συμφορά είναι μόνο ή άμαρτία και ό αιώνιος θάνατος, ό αιώνιος χωρισμός από τό Θεό. Τό να βαδίσει ό πιστός προς τήν έμπειρία του θανάτου περνάει σε νέα πραγματικότητα, άπαλλαγμένη από τήν κακότητα τής ζωής· εισέρχεται στο ήσυχολιμάνι τής ειρήνης και τής άγάπης του Θεου».

Αυτός υπήρξεν, αυτός είναι, αυτός θα παραμείνει ό αείμνηστος Πρωτοπρεσβύτερος π. Αντώνιος Αλεβιζόπουλος, ό καλός ποιμήν, ό φωτισμένος θεολόγος, ό σύγχρονος άπολογητής, ό κοινωνικός και Έκκλησιαστικός εργατής, ό λαμπρός οικογενειάρχης, ό «έν επιγνώσει» Χριστιανός. «Η επισύστασις του ή καθ' ήμέραν» και ή άγωνία του ήταν «ή μέριμνα πασών τών Έκκλησιών» (Β' Κορ. ια' 28).

Άς αναπαύεται μακαρίως τό άνήσυχο πάντα πνεύμα του «έκ τών κόπων αυτού» (Αποκ. ιδ' 13) «ένθα πάντων έστί τών εύφραινομένων ή κατοικία» και ό Κύριός μας Ίησους, στόν Όποιον άφιέρωσε όλόκληρη τήν ζωή του, άς στεφανώσει τόν «καλόν αγωνιστήν» π. Αντώνιον Αλεβιζόπουλον μέ τόν «στέφανον τής ζωής».

Ι. Ναός Αγίας Παρασκευής Αττικής

11 Μαΐου 2019

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ: ΜΙΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

του Κωνσταντίνου Ψαρά,
πρώην όπαδοῦ του «Υπερβατικού Διαλογισμού»

(Β' Μέρος)

α) Διαλογισμός ή προσευχή

Προκειμένου να αντιπαραβάλουμε τον Διαλογισμό των γκουρουϊστικῶν ομάδων με αυτό που έννοοῦμε έμεις οί Ορθόδοξοι ως προσευχή, πρέπει, όπως λέγει και ό μακαριστός πατήρ Αντώνιος Αλεβιζόπουλος στο βιβλίο του «Διαλογισμός ή προσευχή», «νά όριοθετήσουμε τό περιεχόμενο της προσευχῆς. Νά κατανοήσουμε δηλαδή τί είναι προσευχή στό φῶς της Ορθοδόξου Πίστεως μας. Η προσευχή, συνεχίζει, αποτελεί στροφή του ανθρώπου προς τον Θεό και στροφή του Θεοῦ προς τον άνθρωπο. Αὐτή ή στροφή αναφέρεται στην προαίρεση του ανθρώπου. Όμως ό καρπός της προσευχῆς δέν είναι συνέπεια του ανθρώπινου μόχθου. Είναι δῶρο του Θεοῦ. Όχι μόνο ή προσευχή, αλλά τό κάθε τί που έχει σχέση με τή σωτηρία του ανθρώπου είναι δῶρο του Θεοῦ.

Ο άνθρωπος με τήν προσευχή εγκαταλείπει τήν αυτόνομία του και ύποτάσσεται στό θέλημα του Θεοῦ. Έτσι ή προσευχή δέν αποτελεί διαδικασία αυτο-εμβύθισης του αυτόνομημένου ανθρώπου, από τήν όποία αναμένεται αφύπνιση κάποιων κρυφῶν δυνάμεων μέσα στον άνθρωπο.

Όπως αναφέρει ό Άγιος Ιωάννης της Κλίμακος, ή προσευχή δέν μπορεί νά «διδασθεῖ» από ανθρώπους ως «γνώση». Δέν είναι κάποια «τεχνική» που μπορεί κανείς νά τήν μάθει και νά τήν ασκεῖ.

Γιά τον διαλογιζόμενο δέν έχει σημασία ή θρησκεία στην όποία ανήκει ή ό Θεός στο

όνομα του όποίου διαλογίζεται. Ο διαλογιζόμενος, τίς περισσότερες φορές, πιστεύει ότι ένας είναι ό Θεός και είναι αδιάφορο τό όνομά του. Ένας σύγχρονος γκουρού, λέγει: «Δέν έχει σημασία σε ποιό Θεό προσεύχεσαι, γιατί όλες οί προσευχές τελικῶς σε μένα έρχονται».

Πολλές ομάδες, που διδάσκουν διαλογισμό και στην Ελλάδα, ισχυρίζονται ότι διαλογισμός και προσευχή είναι τό ίδιο πράγμα. Φυσικά με αυτόν τον τρόπο κατορθώνουν νά πείσουν μόνον εκείνους που δέν γνωρίζουν ούτε τίς δογματικές αλήθειες της θρησκείας μας ούτε και έχουν ποτέ γευθεῖ τους καρπούς της προσευχῆς.

Ο χριστιανός προσεύχεται, δέν διαλογίζεται, όπως κάνει ό όπαδός της ομάδας, που επικαλείται μία ινδική θεότητα, δηλαδή ένα δαιμόνιο, ούτε προσεύχεται στον έαυτό του ή τον γκουρού του ή μπροστά σε μία άπρόσωπη δύναμη ή ύπερσυνειδητότητα.

Ο χριστιανός προσεύχεται «ένώπιος ένωπίω» μπροστά σ' έναν προσωπικό Θεό, σε έναν ελεήμονα Σωτήρα, στον σταυρωθέντα και αναστημένο Ιησοῦ Χριστό, που κένωσε τον έαυτό Του και πήρε δούλου μορφή, για νά προσλάβει τον άνθρωπο και νά τον κάνει συγκληρονόμο Του, θεόν κατά χάριν.

Σχετικά με τήν προσευχή της Ορθοδόξου Έκκλησίας μας, ό π. Anthony Bloom, στο βιβλίο του «Μάθε νά προσεύχεσαι», (σελ. 29, έκδ. Έλαφος) μάς λέγει: «Πρώτα

ἀπ' ὅλα εἶναι ἀπαραίτητο νά θυμόμαστε ὅτι ἡ προσευχή εἶναι μία συνάντηση, μία σχέση. Εἶναι μία σχέση βαθιά, μία σχέση πού δέν μπορεῖ βίαια νά ἐπιβληθεῖ, οὔτε σέ μᾶς, οὔτε στόν Θεό. Τό γεγονός ὅτι ὁ Θεός μπορεῖ νά κάνει αἰσθητή τήν παρουσία Του ἢ μπορεῖ νά μᾶς ἀφήνει μέ τήν αἴσθηση τῆς ἀπουσίας Του, εἶναι ἀπόδειξη αὐτῆς τῆς ἀβί-αστης, ζωντανῆς καί πραγματικῆς σχέσης. Ἄν μπορούσαμε μηχανικά νά τόν παρασύ-ρουμε σέ μία συνάντηση (ὅπως λανθασμένα πιστεύον οἱ περί τόν διαλογισμό), νά τόν ἀναγκάσουμε δηλαδή νά μᾶς συναντήσῃ, ἀπλᾶ καί μόνον γιατί ἐμεῖς διαλέξαμε αὐτή τή στιγμή νά Τόν συναντήσουμε, τότε δέν θά ὑπῆρχε οὔτε συνάντηση, οὔτε σχέση. Κάτι τέτοιο μπορεῖ νά γίνει μόνο μέ μία εἰκόνα, μέ τή φαντασία ἢ μέ διάφορα εἶδωλα πού μπορούμε νά τοποθετήσουμε μπροστά μας ἀντί τοῦ Θεοῦ (μάντρα, φωτογραφίες τοῦ γκουρού κ.λπ.). Ἀλλά μέ τόν ζωντανό Θεό δέν μπορούμε νά κάνουμε τίποτε περισσό-τερο ἀπ' ὅτι μπορούμε νά κάνουμε μ' ἓνα ζωντανό πρόσωπο».

«Ἡ ἀληθινή αὐτογνωσία (διαβάζουμε σέ ἓνα βιβλίο τῆς νοεράς προσευχῆς, Νοερά Ἀθληση, σελ. 184) φέρνει τή διορατικότητα ὡς πρός τίς ἐλλείψεις καί ἀδυναμίες μας, μέ τίς ὁποῖες εἶναι πεπληρωμένα ὅλα μέσα μας. Ἄς προσέξουμε δέ γιατί, ὅσο περισσό-τερο βρίσκεται μέσα ἡ σκέψη ὅτι εἴμαστε, σάν ἄνθρωποι καί ἄξιοι γιά κάθε κατάκριση, τόσο πιο πολύ ἀνερχόμαστε πνευματικά».

Σέ ἄλλο κεφάλαιο τοῦ ἰδίου βιβλίου (σελ. 62) διαβάζουμε ὅτι «τό ἐνδιαφέρον σας γιά τή νοερή προσέγγιση πρός τόν Κύριον, ἄς τό εὐλογῆσῃ ὁ Κύριος. Αἰτεῖται καί δοθήσεται ὑμῖν. Αὐτός εἶναι ὁ νόμος γιά κάθε ἐπιθυμούντα τήν πνευματική προκοπή καί πρόοδο. Τίποτε δέν προσφέρεται χωρίς κόπο. Ἡ βοήθεια τοῦ Θεοῦ εἶναι πάντοτε ἔτοιμη καί πλησίον, ἀρκεῖ ὁ ἀπογοητευμένος ἄνθρωπος νά κραῖξει: Κύριε βοήθησέ με! Νά ξέρουμε ὅτι καί ἡ παραμικρή αὐτοπεποίθη-

ση τοῦ ἀνθρώπου στίς δικές του δυνάμεις ἐμποδίζει τήν ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ. Ἡ σχέση μέ τόν ἀληθινό Θεό εἶναι πράγματι σχέση πρόσωπο μέ πρόσωπο, ἀντικριστή σχέση».

β) Διαλογισμός καί Νοερά Προσευχή.

Λέγουν μερικές ομάδες, πού κάνουν δι-αλογισμό χρησιμοποιώντας σάν «μάντρα» τό «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με», ὅτι καί αὐτοί προσευχή στόν Χριστό κάνουν, ὅπως καί ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι. Ποιά ἡ διαφορά;

Ἡ διαφορά εἶναι μεγάλη! Ὁ διαλογι-ζόμενος κι ὅταν ἀκόμη λείει τήν εὐχή δέν προσεύχεται στόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-στό! Προσεύχεται εἴτε σέ μία ἀπρόσωπη συμπαντική ἢ ὑπερβατική δύναμη, εἴτε στόν γκουρού του εἴτε στόν ἑαυτό του εἴτε καί στά τρία μαζί!

Ὑπάρχει ὅμως καί ἄλλη διαφορά. Στό διαλογισμό λείπει ἡ ταπείνωση τοῦ Τελώ-νη. Ὑπάρχει ἡ ἔπαρση τοῦ Φαρισαίου. Στόν 50 Ψαλμό διαβάζουμε ὅτι «καρδίαν συντε-τριμμένην καί τεταπεινωμένην ὁ Θεός οὐκ ἐξουθενώσει». Συνεπῶς τήν καρδιά, πού εἶναι γεμάτη ὑπερηφάνεια καί ἐγωϊσμό τήν ἐξουθενώνει, δηλαδή τήν ἀποστρέφε-ται καί τήν περιφρονεῖ ὁ Κύριος. Πράγμα-τι, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἐνῶ κατέκρινε τόν Φαρισαῖο, ἐπαίνεσε ιδιαίτερα τόν γεμάτο ἐνοχές, ἀλλά μετανιωμένο Τελώνη τῆς παραβολῆς.

Ὁ Χριστός θέλει νά ὑπάρχει ταυτότητα λόγων καί ἔργων. Ἄλλωστε καί νοερά προ-σευχή αὐτό ἀκριβῶς εἶναι: «νά στέκεσαι μπροστά στόν Θεό, προσευχόμενος μέ τόν νοῦ μέσα στήν καρδιά. Ἐπίσης νά ἀσκεῖσαι διαρκῶς στή συνεχή κατά τό δυνατόν κοι-νωνία μέ τόν Θεό, μακριά ἀπό ὁποιοδήποτε σχῆμα, μακριά ἀπό κάθε λογισμό, μακριά ἀπό κάθε ὄρατή (αἰσθητή) κίνηση καί σκέ-ψη» (Νοερά ἄθληση, κεφ. 33).

Ὁ Ἅγιος Κάλλιστος, πατριάρχης Κων-σταντινουπόλεως, μᾶς δίνει τήν πιο κάτω κρίση του γιά τήν προσευχή: «Ἡ ἀδιάλ-

Λειπτη προσευχή βρίσκεται στην αδιάκοπη επίκληση τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ. Εἴτε κουβεντιάζει κανείς εἴτε κάθεται, εἴτε περπατᾷ εἴτε κατασκευάζει κάτι, εἴτε τρώει εἴτε εἶναι ἀπασχολημένος μέ κάποιον ἄλλον τρόπο, πρέπει παντοῦ καί πάντοτε νά ἐπικαλεῖται τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ, σύμφωνα μέ τήν ἐντολή τῆς Γραφῆς: «Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε» (Α΄ Θεσ. ε΄ 17). Πρέπει νά ἔχουμε ἐπίγνωση ὅτι ὁ Χριστός εἶναι μπροστά μας, κατά τό «προωρόμηνη τόν Κύριον ἐνώπιόν μου διά παντός» (Πράξ. β΄ 25). Ὁ Χριστός εἶπε: «Στή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν δέν θά εἰσέλθει καθέ ἓνας πού λέει Κύριε Κύριε, ἀλλά ἐκεῖνος πού κάνει τό θέλημα τοῦ Πατέρα μου πού εἶναι στούς οὐρανοῦς» (Ματθ. ζ΄ 21)».

Οἱ διαλογιζόμενοι ὁμως πάνω ἀπ' ὅλα ἀγαποῦν τόν γκουρού τους καί τόν ἑαυτό τους. Σέ ἐπιβεβαίωση τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, σᾶς παραθέτω, σάν παράδειγμα, πού ἀφορᾷ λίγο πολύ ὅλες τίς ομάδες, μερικούς ἀπό τούς ὕμνους πύ ἀπηύθυναν οἱ ὀπαδοί τοῦ Σάϊ Μπάμπα, στόν γκουρού τους:

«Ὡ Κύριε Σάϊ, φίλε τῶν ἀβοήθητων, συγχώρεσε τίς ἁμαρτίες μας. Ὡ Γκουρού, ἐνσάρκωση τῆς Ἀγίας Τριάδος, Σωτήρα τῶν ἀδυνάτων ὕμνῶ τό ὄνομά Σου. Ὡ, Σάϊ Κύριε τοῦ Σύμπαντος...Ὡ Σάϊ, Κύριε ὄλης τῆς δημιουργίας».

Ἐπομένως, ὅταν κάνουν διαλογισμό οἱ ὀπαδοί τῶν ομάδων καί λένε «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με», μόνο στόν Χριστό δέν προσεύχονται. Στό νοῦ τους καί στήν καρδιά τους, ἔχουν ἄλλο θεό, τόν γκουρού τους καί τήν αὐτοῦ μεγαλειότητα τόν ἑαυτό τους.

Ὁ ὀπαδός τῆς ομάδας πού διαλογίζεται εἴτε μέ τή βοήθεια τοῦ μάντρα, εἴτε διαφορετικά, χρησιμοποιώντας τή νόηση καί ὄχι καρδιά, ἀδρανοποιεῖ τίς αἰσθήσεις καί ἐπιτυγχάνει βαθμιαίως τήν ἀφαίρεση, τήν ἀδράνεια. Ἀργότερα μέ τόν καιρό, ἡ νοητική ἀδράνεια γίνεται κατάσταση, δεύτερη φύση του.

Αὐτό πού λέμε ἐμεῖς καρδιά, μέ τήν πνευματική ἔννοια (κατά τόν Π. Τρεμπέλα, τήν ἔδρα τοῦ συναισθήματος), ὁ διαλογιζόμενος δέν τό γνωρίζει, τό ἀγνοεῖ. Τό ἄτομο ὅταν διαλογίζεται μένει παγωμένο καί ἀδιάφορο σάν ἄγαλμα τοῦ Βούδα, ἡ καρδιά δέν συμμετέχει. Ἡ πορεία του, ἂν δέν ἀνακάμψει εἶναι πορεία καθόδου πρός τόν Ἄδη, χωρίς ἐλπίδα γιά Ἀνάσταση.

Ἀντίθετα, στόν ὀρθόδοξο χριστιανό, πού προσεύχεται νοερά, νοῦς καί καρδιά, συμπάλλουν τήν εὐχή καί συνευφραίνονται. Ὁ χριστιανός, μέ φρόνημα πένθιμο καί παρακλητικό, συνομιλεῖ μέ τόν «ἀγαπημένο». Προσφέρει στόν Χριστό δάκρυα συγνώμης καί δέχεται ἀπό Αὐτόν παραμυθία, τή χάρη τῆς λύτρωσης καί τήν ὑπόσχεση γιά ἀνάσταση.

Ὁ διαλογιζόμενος δίνει σημασία στίς στάσεις τοῦ σώματος. Ὁ χριστιανός καί ἰδιαίτερα ὁ Ὀρθόδοξος, πού δέν διαλογίζεται, ἀλλά προσεύχεται, συμβαίνει νά ἔχει καί αὐτός νά προβάλλει τίς δικές του «στάσεις». Προβάλλει τή στάση τοῦ ἀσώτου: «Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τόν οὐρανόν καί ἐνώπιόν σου, καί οὐκέτι εἰμί ἄξιος κληθῆναι υἱός σου» (Λουκ. ιε΄ 21-22). Προβάλλει τή στάση τοῦ Τελώνου: «καί ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστῶς οὐκ ἤθελεν οὐδέ τούς ὀφθαλμούς εἰς τόν οὐρανόν ἐπάραι, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τό στήθος αὐτοῦ λέγων· ὁ Θεός ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ» (Λουκ. ιη΄ 13). Προβάλλει τή στάση τοῦ Ζακχαίου: «καί προσδραμών ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπί συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν». (Λουκ. ιθ΄ 4). Προβάλλει τή στάση τῆς αἰμορροούσης γυνῆς: «ἔλεγε γάρ ἐν ἑαυτῇ, ἐάν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι» (Ματθ. θ΄ 21). Προβάλλει τή στάση τοῦ εὐγνώμονα ληστή ἐπάνω στόν σταυρό: «μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου» (Λουκ. κγ΄ 42). Προβάλλει τή στάση τῆς ἁμαρτωλῆς γυναικός, πού κατάβρεχε τά πόδια τοῦ Ἰησοῦ μέ τά δάκρυά της καί ἡ ὁποία «στᾶσα ὀπίσω

ΓΙΟΓΚΑ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

τῆς κας Κωνσταντίνας Αλεβίζου
Ἰατροῦ Βιοπαθολόγου

1. Διεθνῆς ἡμέρα Γιόγκα

Ἡ 21η Ἰουνίου καθιερώθηκε ὡς διεθνῆς ἡμέρα Γιόγκα τό 2015, ἡμερομηνία τοῦ θερινοῦ ἡλιοστασίου, πού εἶναι ἡ μεγαλύτερη μέρα τοῦ χρόνου, γιά τό Βόρειο Ἡμισφαίριο. Ἡ ἡμέρα αὐτή ἀπό τήν ἀρχαιότητα στόν παγανιστικό κόσμο ἦταν συνδεδεμένη μέ τό φαινόμενο τῆς Ἡλιολατρίας, τῆ λατρεία δηλαδή τοῦ ἡλίου ὡς θεοῦ. Ὁ ἥλιος λατρεύεται ὡς θεός ἀπό τοὺς Ἰνδουιστές καί ὑπάρχουν εἰδικές στάσεις στή γιόγκα γι' αὐτό. Ἡ διεθνῆς ἡμέρα Γιόγκα καθιερώθηκε μετὰ ἀπό αἴτημα τοῦ Ἰνδοῦ πρωθυπουργοῦ στόν ΟΗΕ, ὅπου ἐκεῖ τόνισε ὅτι ἡ Γιόγκα εἶναι ἓνα ἀνεκτίμητο δῶρο τῆς ἀρχαίας Ἰνδικῆς παράδοσης καί ὅτι δέν πρόκειται γιά ἄσκηση, ἀλλά γιά μία διαδρομή, στήν ὁποία τὰ ἄτομα μποροῦν νά ἀνακαλύψουν τήν αἴσθηση τῆς ἐνότητας μέ τή φύση ...¹

1. Διεθνῆς Ἡμέρα Γιόγκα προσβάσιμο στόν ιστότοπο <https://www.sansimera.gr/worldays/385>

2. Ἱστορία καί φιλοσοφία τῆς Γιόγκα

Ἡ λέξη γιόγκα ἔχει διάφορες ἐρμηνεῖες καί προέρχεται ἀπό τήν σανσκριτική ρίζα yuj (γιουτζ) πού σημαίνει «ένωση» τῆς ψυχῆς μέ τό ἀπόλυτο² δηλ. τόν θεό. Βασική τεχνική γιά τήν πραγμάτωση στή γιόγκα εἶναι ὁ διαλογισμός. Αὐτός πού ἐξασκεῖται πάνω στή γιόγκα ὀνομάζεται Γιόγκι.³

Ἄς δοῦμε κάποια ἱστορικά στοιχεῖα γιά τή γιόγκα πού θά βοηθήσουν στήν κατανόησή της.

Ἡ προέλευση τῆς γιόγκα ἀναφέρεται στόν 6ο π.Χ αἰώνα περίπου, στήν ἀρχαία Ἰνδία⁴. Πατέρας τῆς γιόγκα θεωρεῖται ὁ Ἰνδός γιόγκι Πατάντζαλι, ὁ ὁποῖος γύρω στόν 3ο αἰώνα π.Χ. συνέθεσε τίς μέχρι τότε προφορικά μεταδιδόμενες γνώσεις γιά τή

2. Γρηγορίου Ζιάκα, «Τί εἶναι ἡ γιόγκα; Γυμναστική ἢ Θρησκεία;», *Περιοδικό Πεμπτουσία*,

3. Βικιπαίδεια: Γιόγκα προσβάσιμο στόν ιστότοπο <https://el.wikipedia.org/wiki/Γιόγκα>

4. Βικιπαίδεια: Γιόγκα προσβάσιμο στόν ιστότοπο <https://el.wikipedia.org/wiki/Γιόγκα>

παρά τούς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν τούς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσιν καί ταῖς θριξί τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασε, καί κατεφίλει τούς πόδας αὐτοῦ καί ἤλειφε τῶ μύρῳ» (Λουκ. ζ' 38).

Αὐτές εἶναι οἱ «στάσεις» τῶν Ὁρθόδοξων. Δέν ἔχουμε ὅμως μόνον στάσεις ἔχουμε καί πορεία. Ναί, ἔχουμε μία σταυροαναστάσιμη βιωματική πορεία. Μᾶς σταυρώνουν καθημερινά τά πάθη μας καί οἱ ἐπιθυμίες μας καί μᾶς ἀνασταίνει πάντοτε τό ἔλεος τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ.

Ἐκεῖνοι ἔχουν νά ἐπιδείξουν Ἰμαλαία. Ἐμεῖς Γολγοθᾶ. Ἐκεῖνοι ἔχουν νά δείξουν ἓνα ψυχρό καί ἄψυχο Βούδα, πού δέν μπορεῖ οὔτε τόν ἑαυτό του νά σώσει. Ἐμεῖς ἓνα ἀνεπανάληπτο Σωτήρα Χριστό, ἐσταυρωμένο γιά τίς δικές μας ἁμαρτίες, ἀλλά καί ἀναστημένο καί ἀναληφθέντα στους οὐρανούς.

Ἄς εὐχηθοῦμε ὁ Χριστός μας νά μᾶς ἐλεήσει ὅλους καί νά βοηθήσει τοὺς πλανημένους ἀδελφούς μας νά ἐπιστρέψουν σύντομα κοντά Του, γιὰτί αὐτός εἶναι «ἡ ὁδός, καί ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή».

γιόγκα συγγράφοντας τούς περίφημους «άφορισμούς»⁵.

Σύμφωνα με τὸν Πατάντζαλι, ἡ γιόγκα εἶναι μέθοδος θανάτου καὶ φυγῆς ἀπὸ τὸν κόσμο τῆς φθορᾶς. Δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸ φόβο γιὰ τὴ ζωὴ (λόγω τῆς σκληρῆς ζωῆς στὴν Ἰνδικὴ χερσόνησο), ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ φόβο τοῦ θανάτου. Γι' αὐτὸ σκοπὸς τῆς γιόγκα εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατο. Ἄν ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ πετύχει κανεὶς τὴν πλήρη ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατο, μπορεῖ νὰ μειώσῃ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς.

Οἱ ἀσκήσεις ἀναπνοῆς, δὲν ἔχουν στόχο νὰ μάθουν κάποιον νὰ ἀναπνέει καλύτερα, ἀλλὰ νὰ μειώσουν τὴν ἀναπνοή, ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερο⁶. Εἶναι γνωστὸ ὅτι πολλοὶ γιόγκι καταφέρνουν νὰ κρατᾶνε τὴν ἀναπνοὴ τους πολὺ ὥρα.

Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, οἱ διάφορες στάσεις τῆς γιόγκα (ἀσάνες), ἔχουν σκοπὸ μέσω τῆς εὐλυγισίας καὶ τῆς ἀργῆς ἀσκήσεως, νὰ θέσουν τὸ σῶμα, ἐκτὸς κίνησης ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ μείνῃ σὲ ἀσάλευτες στάσεις, ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερη ὥρα⁷.

Υπάρχουν πολλὰ εἶδη γιόγκα. Σὲ ὅλα ὅμως τὰ εἶδη ὁ σκοπὸς εἶναι ὁ ἴδιος, ὄχι ἡ ἐκγύμναση, ἀλλὰ σύμφωνα με τὸν γκουρού Σαντυανάγκα, ἡ μετατροπὴ τοῦ σώματος σὲ ἓνα λεπτὸ γιόγκικο σῶμα, τὸ ὁποῖο δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰ γηρατειὰ καὶ τὸ θάνατο. Μπορεῖ, λέει, τελικὰ νὰ μετουσιωθεῖ σὲ σκέτῃ ἐνέργεια⁸ με ἀπώτερο σκοπὸ νὰ ἐξανεμιστεῖ μέσα στὴν ἐνέργεια

5. Βικιπαίδεια: Γιόγκα προσβάσιμο στὸν ιστότοπο <https://el.wikipedia.org/wiki/Γιόγκα>

6. Γιολάννες Ααγκααρντ, Τί εἶναι πραγματικά ἡ γιόγκα, περιοδικὸ Παρακαταθήκη.

7. Γιολάννες Ααγκααρντ, Τί εἶναι πραγματικά ἡ γιόγκα, περιοδικὸ Παρακαταθήκη.

8. Σουάμι Σατυανάντα - Χάθα Γιόγκα, τὸ θεμέλιο τῆς Τάντρα, Διάλεξη τοῦ Σουάμι Σατυανάντα Σαρασουάτι στὸ «Διεθνὲς Συνέδριο Γιόγκα», στὸ Δουβλίνο, στίς 22 Σεπτεμβρίου 1979 προσβάσιμο στὸν ιστότοπο <https://www.satyanandayoga.gr/el/.../157-χάθα-γιόγκα,-τὸ-θεμέλιο-τῆς-τάντρα.html>

τοῦ σύμπαντος, κατὰ τὶς ἀνατολικὲς θρησκείες.

3. Τιμὴ στοὺς θεοὺς τοῦ Ἰνδουισμού

Κάτι πολὺ σημαντικό πού δὲν εἶναι εὐρέως γνωστὸ, εἶναι ὅτι οἱ περισσότερες στάσεις ἢ ἀσάνες, δὲν εἶναι τυχαῖες, ἀλλὰ ἐκδηλώνουν τιμὴ σὲ Ἰνδουιστικὲς θεότητες. Ἄς δοῦμε λίγα παραδείγματα:

– Ὁ χαιρετισμὸς στὸν θεὸ ἥλιο, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ μία σειρὰ ἀσκήσεων, εἶναι ἓνα προσκύνημα σ' αὐτὴ τὴ θεότητα⁹.

– Ἡ στάση τῆς τίγρης (ἀπλωμένη καὶ μαζεμένη.) Ἡ τίγρη θεωρεῖται ἱερή. Ἀπεικονίζεται συνήθως μαζί με τὸ θεὸ Σίβα.

– Ἡ στάση φίδι-κόμπρα: Τὸ φίδι εἶναι σύμβολο τοῦ θεοῦ Βισνοῦ πού θεωρεῖται ἡ ὑπέριστα δύναμη τοῦ Σύμπαντος¹⁰.

– Ἡ στάση τοῦ θεοῦ πιθήκου Χανουμάν. Συμβολίζει κατὰ τὴν παράδοσή τους, τὸ μεγάλο ἄλμα αὐτοῦ τοῦ θεοῦ. Μαζί με τὶς γιόγκικες στάσεις, χρησιμοποιοῦνται καὶ κάποιες θέσεις τῶν δακτύλων (μούντρας). Τὰ μούντρας εἶναι «ἱεροὶ συμβολισμοί». Ἄς δοῦμε 2 παραδείγματα ὅπως περιγράφονται ἀπὸ τὸν «Σύλλογο Ἑλλήνων ἐπιστημόνων ἐκπαιδευτῶν χάθα γιόγκα»¹¹.

– Τσινμούντρα ἢ μούντρα τῆς γνώσης: Ἐνωση ἀντίχειρα με δεικτῆ. Συμβολίζει τὴν ἔνωση τοῦ Ἄτμαν (δηλ. τοῦ ἑαυτοῦ), με τὸν θεὸ Μπράχμα, πού θεωροῦν ὡς δημιουργὸ τοῦ Σύμπαντος.

9. 108 χαιρετισμοὶ στὸν ἥλιο - Yoga detox | Blue Elephant Yoga. Γιόγκα

<https://www.theblueelephant.gr/single-post/.../108-χαιρετισμοί-στὸν-ἥλιο---Yoga-detox>

10. Vishnu: Anantasana, la posizione della divinità Indu - Yoga, προσβάσιμο στὸν ιστότοπο <https://italiyoga.com/2019/01/09/vishnu-anantasana>

11. ΚΑΘΙΣΤΕΣ ΑΣΑΝΑΣ, posted in καθιστὲς ἀσανα 21/04/2012, προσβάσιμο στὸν ιστότοπο <https://kallioyoga.com/category>

– Ατζαλιμούντρα: Έδω οί αντίχειρες σταυρώνουν μεταξύ τους. Οί άνδρες τοποθετούν τον δεξι αντίχειρα από επάνω ενώ οί γυναίκες τον αριστερό. Δηλώνει τιμή στη θεότητα γύρω μας και μέσα μας.

Βλέπουμε λοιπόν, ότι ακόμα κι αν ή γιόγκα είναι αποκομμένη από τὰ μάντρα και τὸ διαλογισμό, δὲν εἶναι «ἀθάνα». Γιατί πῶς θὰ φαινόταν, ἂν βάζαμε ἀντίστοιχα κάποιον πὺ δὲν εἶναι χριστιανός, νὰ κάνει τὸ σταυρό του καὶ μετάνοιες, λέγοντάς του ὅτι αὐτὰ εἶναι ἀπλῶς γυμναστική ἀποκομμένη ἀπὸ θρησκευτική λατρεία;

4. Διαλογισμός

Πολλές φορές ὁ διαλογισμός μπαίνει στὴ ζωὴ μας ὕπουλα, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε γιατί λανσάρεται ὄχι μὲ τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ ὡς τεχνικὴ χαλάρωσης, συγκέντρωσης, διαχείρισης τοῦ στρες ἢ ὡς πρόγραμμα κοινωνικῆς καὶ συναισθηματικῆς ἀγωγῆς (mindfulness), ὅπως ἀκριβῶς ἐπιχειρήθηκε φέτος πιλοτικά (σχολικὸ ἔτος 2018-19), σὲ δημοτικά σχολεῖα στὰ πλαίσια Ἀγωγῆς Ὑγείας¹². Σὲ αὐτὴ τὴ δράση ὑπῆρξε ἀντίδραση ἀπὸ τὴν Π.Ε.Γ.¹³ καὶ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα Ὑγείας καὶ Παιδείας.

Θὰ πρέπει νὰ γνωρίζουμε τί εἶναι διαλογισμός καὶ ὅτι δὲν ἔχει πάντα τὴν ἴδια μορφή γιατί ὑπάρχουν πολλὰ διαφορετικὰ εἶδη. Στὰ περισσότερα ὁ διαλογισμός γίνεται μὲ κλειστὰ μάτια.

Ἄς δοῦμε πῶς περιγράφεται ὁ διαλογισμός¹⁴:

12. Τὸ ἀρ. πρωτ. Γ1γ/Γ.Φ.3.3,13,18Ζ ΦΑΥ4,6 (2018) /Γ.Π.25152/13-4-2018 τοῦ Ὑπουργείου Ὑγείας (Υ.Υ.) μὲ θέμα: «Ενημέρωση σχετικὰ μὲ τὴν ἔγκριση ἀπὸ τὸ ΥΠ.Π.Ε.Θ./Ι.Ε.Π. κατάθεσης αἰτημάτων ὀργάνωσης καὶ ὑλοποίησης παρεμβάσεων/δράσεων...2018-2019» ΑΔΑ: 7ΝΦ4465ΦΥΟ-ΜΩΛ

13. Ἐνσταση γονέων γιὰ ἐπικίνδυνες πρακτικὲς βουδιστικῶν διαλογισμοῦ (mindfulness) στὰ δημοτικά σχολεῖα.

14. Βικιπαίδεια διαλογισμός προσβάσιμος στὸν ἰστότοπο <https://el.wikipedia.org/wiki/Διαλογισμός>

Ὁ διαλογισμός ἔχει δύο σκέλη. Στὸ ἓνα σκέλος ὁ διαλογιζόμενος συγκεντρώνεται πρὸς τὸ παρατηρούμενο ἀντικείμενο – ἐσωτερικὸ ἢ ἐξωτερικὸ, δηλαδή κάποιον ὀραματισμὸ εἰδυλλιακοῦ τοπίου ἢ συγκέντρωση σὲ ἓνα ἀντικείμενο (π.χ. σὲ ἓνα κερί) ἢ μίᾳ πράξει πὺ κάνουμε τὴ συγκεκριμένη στιγμή (π.χ. τὴν πράξη τῆς μάσησης τοῦ φαγητοῦ). Στὸ ἄλλο σκέλος, ὁ διαλογιζόμενος συγκεντρώνεται πρὸς τὰ μέσα, στὸν ἑαυτό του, προκειμένου νὰ παρατηρεῖ καὶ νὰ κατευθύνει τὸ μυαλό του¹⁵ συνειδητοποιώντας τὴ θεϊκὴ του δύναμη, καὶ τίς δυνάμεις πὺ κρύβονται μέσα του.

Κάποια εἶδη διαλογισμοῦ, ὅπως ὁ Ὑπερβατικὸς Διαλογισμός χρησιμοποιοῦν ἐπαναλήψεις λέξεων ἢ φράσεων, τὰ λεγόμενα mandras. Οἱ ἀσκούμενοι κάθονται σὲ μίᾳ ἀναπαυτικῆς θέσης, μὲ κλειστὰ τὰ μάτια καὶ ἐπαναλαμβάνουν διαρκῶς τὸ μάντρα, τὴ μυστικὴ λέξη πὺ τούς ἔχει ὑποδείξει ὁ δάσκαλος. Οἱ λέξεις αὐτές, εἶναι κυρίως ὀνόματα ἰνδουιστικῶν θεοτήτων, στὰ σανσκριτικά¹⁶. Τὸ μάντρα δίνεται ἀπὸ τὸ δάσκαλο στὸν μαθητὴ μετὰ ἀπὸ μίᾳ μικρῆ τελετουργία. Σὲ αὐτὰ λοιπὸν τὰ εἶδη τοῦ διαλογισμοῦ γίνεται ἐπίκληση ἰνδουιστικῶν θεοτήτων.

5. Πῶς προσπαθοῦν νὰ περάσουν τὴ γιόγκα καὶ τὸν διαλογισμό ὡς ἐπιστήμη

1) Ἐχουν δημιουργηθεῖ σὲ πολλές χῶρες ἰδιωτικὰ ἰδρύματα, τὰ ὁποῖα τὰ ἔχουν αὐτοανακηρύξει ὡς Πανεπιστήμια (ὅπως τὸ ψευδοπανεπιστήμιο τῆς Αἰόβα στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες Maharisi University of management). Ἀντλοῦν ἀπὸ ἐκεῖ μελέτες καὶ συμπεράσματα. Ἐπίσης δημιουργοῦν

15. Βικιπαίδεια διαλογισμός προσβάσιμος στὸν ἰστότοπο <https://el.wikipedia.org/wiki/Διαλογισμός>

16. TranceNet: What's Your Mantra Mean? - Minet.org προσβάσιμο στὸν ἰστότοπο minet.org/www.trancenet.net/secrets/mantras.shtml

προγράμματα γιόγκα και διαλογισμού, καθώς και μεταπτυχιακά σε πανεπιστήμια.

2) Προσπαθούν να επιτύχουν δημοσιεύσεις μελετών σε ιατρικά περιοδικά ή γενικώς σε γνωστά περιοδικά, για να δώσουν την εντύπωση μίας γενικής επιστημονικής αποδοχής.

3) Κάνουν ηλεκτροεγκεφαλογραφήματα ή εξετάσεις αίματος σε διαλογιζόμενους και καταγράφουν τις αντίστοιχες ενδείξεις. Π.χ αναφέρουν αλλαγές στο EEG σε αυτούς που ασκούν Υπερβατικό Διαλογισμό (ΥΔ), που περιλαμβάνουν κυριαρχία των άλφα κυμάτων και αυξημένα κύματα θήτα. Οί γιατροί γνωρίζουμε από την φυσιολογία, ότι όταν οποιοσδήποτε άνθρωπος μείνει με κλειστά μάτια, αυξάνονται τα α-κύματα, άσχετα με το αν διαλογίζεται ή όχι, ενώ τα θ-κύματα που διαφημίζουν ότι αυξάνουν με τον ΥΔ γνωρίζουμε ότι αυξάνουν σε όνειροπόληση και στα πρώτα στάδια του ύπνου. Σύμφωνα με τη φυσιολογία αυξάνουν και σε συναισθηματική φόρτιση, απογοήτευση και αίσθημα ματαιότητας¹⁷. Οπότε το ότι αυξάνουν τα θ-κύματα με τον διαλογισμό δεν είναι απαραίτητα καλό.

Το ότι ο Υ.Δ. μειώνει όπως λένε τα επίπεδα κορτιζόλης και το άγχος, δεν μας κάνει εντύπωση, από τη στιγμή που ο διαλογιζόμενος χαλαρώνει για ένα 40λεπτο την μέρα, με κλειστά μάτια, μη σκεπτόμενος για λίγο τα προβλήματά του. Αναρωτιόμαστε όμως γιατί θα πρέπει να μπει σε ένα ξένο θρησκευτικό σύστημα για να χαλαρώσει.

Είναι προφανές ότι όλες αυτές τις μετρήσεις γίνονται για να δημοσιευθούν έρευνες και μελέτες ώστε να φαίνονται ο διαλογισμός και η γιόγκα ως επιστήμη.

6. Πώς διαφημίζεται ή γιόγκα ως θεραπευτική

Η γιόγκα διαφημίζεται ως μέθοδος εκγύμνασης, χαλάρωσης, αλλά και θεραπείας. Όπως και στις άλλες εναλλακτικές θεραπείες, λένε ότι ισχυροποιεί το ανοσοποιητικό και οδηγεί στην αυτοϊαση. Επίσης διαφημίζουν ότι βελτιώνει το καρδιοαναπνευστικό, θεραπεύει μυοσκελετικές παθήσεις, διορθώνει τη στάση του σώματος, προστατεύει τη σπονδυλική στήλη, αυξάνει την ευλυγισία και πολλά άλλα.

7. Τί ισχύει επιστημονικά

Αν η γιόγκα αποτελούσε δυναμική, αερόβιου τύπου άσκηση, όπως το τρέξιμο, ή κολύμβηση, ή ποδηλασία κ.λπ., θα μπορούσε να βοηθήσει στη βελτίωση της υγείας του καρδιοαναπνευστικού συστήματος. Η γιόγκα όμως όπως αναφέρει ο έρευνητής Αθλητρικής κ. Ταγαράκης αποτελείται από στατικές ή πολύ αργές ασκήσεις, επομένως δεν βοηθάει σ' αυτό. Όσον αφορά στη χαλάρωση υπάρχουν πάρα πολλοί τρόποι που μπορεί κάποιος να χαλαρώσει χωρίς γιόγκα¹⁸.

Το ότι ισχυροποιεί το ανοσοποιητικό σύστημα και οδηγεί στην αυτοϊαση δεν ισχύει. Όσον αφορά στη σπονδυλική στήλη και στις μυοσκελετικές παθήσεις, πολλές φορές έχει και αντίθετα αποτελέσματα. Το ότι αυξάνει την ευλυγισία ισχύει σε νέους και γυμνασμένους ανθρώπους.

Η γιόγκα εξάλλου δεν έχει δημιουργηθεί από γυμναστές ή φυσιοθεραπευτές και ως εκ τούτου, πολλές από τις στάσεις της είναι αφύσικες για το ανθρώπινο σώμα και μπορεί να δημιουργήσουν προβλήματα.

17. Textbook of MEDICAL PHYSIOLOGY GUYTON 1986, σ. 669

18. Χρήστου Ταγαράκη έρευνητή Αθλητρικής, *Είναι η γιόγκα σωματική άσκηση (γυμναστική)*; 29 August 2009

8. Παρενέργειες τῆς γιόγκα

Ἡ παραμονή στὶς στάσεις τῆς γιόγκα γιὰ ἀρκετὴ ὥρα εἶναι ἓνα στοιχεῖο πὺ τὶς κάνει ἐπικίνδυνες. Θὰ ἀπαριθμήσουμε κάποιες παρενέργειες τῆς γιόγκα πὺ εἶναι δημοσιευμένες στὰ πιὸ ἔγκυρα ἐπιστημονικὰ ἱατρικὰ περιοδικά¹⁹. Περίπου τὸ 23% τῶν ἀσκουμένων εἶχε παρενέργειες σὲ μελέτη 1000 περίπου ἀτόμων²⁰.

Ἄς δοῦμε τίς πιὸ συνηθισμένες στάσεις γιόγκα μὲ τοὺς περισσότερους σωματικούς κινδύνους²¹:

Στήριξη στὸ κεφάλι: Ἡ στάση αὐτὴ προκαλεῖ παροδικὰ διπλασιασμὸ τῆς ἐνδοφθάλμιας πίεσης καὶ θὰ πρέπει ἱατρικῶς νὰ ἀπαγορεύεται σὲ ἄτομα μὲ ἱστορικὸ ἢ θετικὸ οἰκογενειακὸ ἱστορικὸ γλαυκώματος. Ἐχει συμβεῖ ἀρτηριακὴ ἀπόφραξη τῆς βασικῆς ἀρτηρίας, θρομβώσεις καὶ ἀπόφραξη ὀπτικῶν φλεβῶν καθὼς καὶ προοδευτικὴ ὀπτικὴ νευροπάθεια σὲ ἀσθενεῖς μὲ γλαύκωμα²².

Στάση τῆς λαμπάδας: Συχνὰ γίνεται ἀπόφραξη σπονδυλικῆς ἀρτηρίας, ὀξὺ γλαύκωμα καὶ ἀπώλεια ὀπτικοῦ πεδίου²³.

19. Marco Schlosser, Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

20. Cramer H1, Ostermann T2, Dobos G., Injuries and other adverse events associated with yoga practice: A systematic review of epidemiological studies, PubMed. Gov, Published: 2017 Sep 20.

21. Marco Schlosser , Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

22. Marco Schlosser, Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

23. Marco Schlosser, Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

Στάσεις πὺ ἀπαιτοῦν τοποθέτηση ἐνὸς ἢ καὶ τῶν δύο ποδιῶν πίσω ἀπὸ τὸ κεφάλι: Μπορεῖ νὰ γίνεῖ ρήξη συνδέσμων σὲ διάφορα σημεία, συμπίεση σπονδυλικῆς ἀρτηρίας καθὼς καὶ κάταγμα σὲ ὄστεοπενικούς ἀσθενεῖς²⁴.

Στάση τοῦ λωτοῦ σὲ παραλλαγή ἢ ὀλοκληρωμένη: συχνὰ προκαλεῖ νευροπάθεια τοῦ ἰσχιακοῦ νεύρου ἢ στὴν ὀλοκληρωμένη μορφή τῆς συχνὰ προκαλεῖ νευροπάθεια τοῦ πλάγιου μηριαίου νεύρου²⁵.

Στάση γέφυρα: Ἐχουν ἀναφερθεῖ ἀποφράξεις σπονδυλικῆς ἀρτηρίας²⁶.

Στάση τοῦ σκυμμένου σκύλου: Συχνὰ γίνεται ρήξη τένοντα κοινοῦ καμπτήρα²⁷.

Καθιστὴ στάση πρὸς τὰ ἐμπρός: Πολλοὶ μετὰ χρῆση ὑπνωτικῶν καὶ ἀντικαταθλιπτικῶν κοιμοῦνται σὲ αὐτὴ τὴ στάση γιὰ τέσσερις περίπου ὥρες. Σὲ αὐτὴ τὴν περίπτωση, πολλοὶ παθαίνουν ὀξεία νευροπάθεια τοῦ ἰσχιακοῦ νεύρου ἄμφω λόγω συμπίεσης²⁸.

Στὶς ἀσκήσεις ἀναπνοῆς (pranayama), οἱ πιὸ ἐπικίνδυνες εἶναι οἱ λεγόμενες ἀνα-

24. Marco Schlosser, Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

25. Marco Schlosser, Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

26. Marco Schlosser, Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

27. Marco Schlosser , Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

28. Marco Schlosser, Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

πνοές kapalabhati pranayama που χαρακτηρίζεται από δυνατές έκπνοές. Προκαλείται πολύ συχνά αύξηση μυϊκών ενζύμων σε άσθματικούς ασθενείς και έχει προκληθεί ακόμα και πνευμοθώρακας. Συνήθη είναι τὰ συμπτώματα υπεραερισμού²⁹ δηλ. ζάλη, ίλιγγος, αδυναμία, πόνος στο στήθος, μούδιασμα.

Μία τεχνική κάθαρσης στην παραδοσιακή γιόγκα είναι ο έθελοντικός έμετός (τεχνική Kriya) μετά κατανάλωση αλατούχου νερού 5% με άδειο στομάχι. Αυτή έχει προκαλέσει συμπτώματα παλινδρόμησης, οδοντικές διαβρώσεις³⁰ και γνωρίζουμε ότι μπορεί να προκαλέσει χρόνιες παθήσεις οισοφάγου.

Ένα μοντέρνο είδος γιόγκα ή Bikram γιόγκα περιλαμβάνει τις παραδοσιακές πρακτικές της Χάθα γιόγκα σε ένα δωμάτιο θερμαινόμενο στους 40 βαθμούς με υγρασία 40%. Αυτό θεωρείται επικίνδυνο για την καρδιά και τους πνεύμονες όταν παραμένει κάποιος σε δύσκολη στάση περισσότερο από ένα λεπτό. Το αποτέλεσμα είναι αφυδάτωση, ζάλη και ναυτία καθώς το σώμα ώθειται προς θερμική εξάντληση³¹. Επιπλέον μετά την έντονη εφίδρωση προκαλείται υπονατριαμία λόγω υπερβολικής απώλειας υγρών³².

29. Marco Schlosser, Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

30. Marco Schlosser, Terje Sparby, Sebastjan Voros, Rebecca Jones, Natalie L. Marchant, Unpleasant meditation-related experiences in regular meditators: Prevalence, predictors, and conceptual considerations, (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 9, 2019.

31. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΚΡΑΜ YOGA Η επικίνδυνη πλευρά της γιόγκα: Τί πρέπει να προσέχετε ΥΓΕΙΑ 23|07|2015 NEWSROOM IEFIMERIDA. GR προσβάσιμο στον ιστότοπο <https://www.iefimerida.gr/news/.../i-epikindyni-pleyra-tis-giogka-ti-prepei-na-prosehet>

32. Cramer H1, Ostermann T2, Dobos G., Injuries and other adverse events associated with yoga practice: A sys-

9. Οί παρενέργειες του διαλογισμού

Όπως περιγράφονται από έγκυρη επιστημονική πηγή³³:

Στην πιο πρόσφατη έρευνα για τις ανεπιθύμητες ενέργειες των διαλογιζομένων, 45% των ασκουμένων στο διαλογισμό είχαν παρενέργειες και δυσάρεστες καταστάσεις. Αυτές ήταν κυρίως περιπτώσεις άγχους, φόβου, πανικού, μανίας, ψύχωσης, ψευδαισθήσεις κ.ά.

Από τα πιο επικίνδυνα και συνήθη είδη διαλογισμού είναι το mindfulness, το οποίο οδηγεί τον διαλογιζόμενο σε άκραίες και όριακές έσωτερικές καταστάσεις. Μερικές από αυτές είναι αποσύνδεση από το περιβάλλον, έλλειψη επιθυμίας για δραστηριότητες (άβουλησία), παράνοια, παραισθήσεις, ψευδαισθήσεις με τη μορφή όπτικων φωτων και αποδιοργανωμένος λόγος, κατάθλιψη, αυτοκτονικός ιδεασμός, μανία και ψύχωση, αυξημένος κίνδυνος επιληπτικων κρίσεων, κ.ά.³⁴

Η Έκκλησία έχει ασχοληθεί με όλες τις μεθοδεύσεις της Νέας Έποχής συμπεριλαμβανομένης της Γιόγκα και του Διαλογισμού με Πανορθόδοξες Συνδιασκέψεις και τις χαρακτηρίζει ασυμβίβαστες με την Ορθόδοξη πίστη. Επίσης η Ιερά Σύνοδος, τον Ιούνιο του 2015, μετά την ανακοίνωση του ΟΗΕ για την παγκόσμια ημέρα γιόγκα, εξέδωσε Δελτίο Τύπου, όπου αναφέρει ότι η γιόγκα δεν έχει θέση στη ζωή των χριστιανών.

tematic review of epidemiological studies, PubMed. Gov, Published: 2017 Sep 20.

33. Ausias Cebolla, Marcelo Demarzo, Patricia Martins, Joaquim Soler, Javier Garcia-Campayo, Unwanted effects: Is there a negative side of meditation? A multicentre survey, (PLOS) Public Library Of Science Published: September 5, 2017 UNITED KINGDOM RESEARCH ARTICLE

34. Jared R.Lindahl, Fisher NE, Cooper DJ, Rosen RK, Britton WB et al, "The varieties of contemplative experience: A mixed-methods study of meditation-related challenges in Western Buddhists.", (PLOS) Public Library Of Science, Published: May 24, 2017 προσβάσιμο στον ιστότοπο: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0176239>

ΧΡΙΣΤΑΔΕΛΦΟΙ: ΜΙΑ ΑΝΤΙΤΡΙΑΔΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

τοῦ Γεωργίου Τσώτσου
Master of Education

Σκοπὸς τοῦ παρόντος ἄρθρου εἶναι ἡ ἐνημέρωση τῶν Ὀρθόδοξων Χριστιανῶν ἀναφορικὰ μὲ τοὺς Χριστάδελφους. Ὑπάρχει ἀπόλυτος σεβασμὸς στὶς θρησκευτικὲς πεποιθήσεις τοῦ ὁποιοῦδήποτε πιστοῦ καὶ δὲν ὑπάρχει καμία διάθεση προσβολῆς τους.

Ἡ ἐν λόγῳ ομάδα ιδρύθηκε ἀπὸ τὸν John Thomas (1805-1871) ὁ ὁποῖος ἀνήκε στὸς «Μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ», ἀλλὰ ἀργότερα δημιούργησε τὴ δική του ομάδα. Ἄλλα ὀνόματα τῆς συγκεκριμένης κίνησης εἶναι τὰ ἐξῆς: «Ἐκκλησία Ἀδελφῶν ἐν Χριστῷ» καὶ «Ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ»¹. Ὁ μητρ. Παντελεήμων ἀναφέρει ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ομάδα ἀποτελεῖ «ἀνεξάρτητο μικρὸ Προτεστάντικο Σῶμα». Παρόλα αὐτά, οἱ Προτεστάντες θεωροῦν ὅτι οἱ διδασκαλίες τῆς ομάδας αὐτῆς ἀποκλίνουν ἀπὸ τὶς διδασκαλίες τοῦ Χριστιανισμοῦ². Ὁ Neve ἐπισημαίνει ὅτι οἱ Χριστάδελφοι εἶναι μίξις Σοκινιανῶν καὶ Ἀντβεντιστῶν³.

Απὸ τὴ διαδικτυακὴ τοὺς ἱστοσελίδα μποροῦμε νὰ πάρουμε πληροφορίες ἀναφορικὰ μὲ τὰ πιστεύω τους. Ἀρχικὰ, νὰ σημειωθεῖ ὅτι οἱ Χριστάδελφοι ἀρνοῦνται τὴν Τριαδικότητα τοῦ Θεοῦ. Σύμφωνα μὲ αὐτούς, ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἡ ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ⁴. Ἄλλη μία διδασκαλία ποὺ ἀπορρίπτουν εἶναι ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς⁵.

1. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλου, πρωτοπρ., *Ἐγχειρίδιο Αἵρέσεων καὶ Παραχριστιανικῶν Ὁμάδων*, σσ. 87.

2. Παντελεήμονος Κ. Καρανικόλα, μητροπ., *Οἱ Αἵρετικοὶ Προτεστάντες*, Ἀθήνα 1991, Ἐκδοτικὸς Οἶκος Ἀστῆρ Ἀλ. & Ἐ. Παπαδημητρίου, σσ. 261.

3. Juergen Ludwig Neve, *Churches and Sects of Christendom*, Burlington, Iowa 1940, The Lutheran Literary Board, p. 581

4. Is God a Trinity? Christadelphian Bible Mission. Οἱ πληροφορίες ἀνακτήθηκαν τελευταία φορὰ στὶς 6/3/2019 ἀπὸ: http://www.cbm.org.uk/lft_trinity.htm

5. Life After Death. Christadelphian Bible Mission. Οἱ

ἀναφορικὰ μὲ τὸ βάπτισμα, οἱ Χριστάδελφοι τίθενται κατὰ τοῦ νηπιοβαπτισμοῦ, καθὼς πιστεύουν ὅτι αὐτὸ ἀναφέρεται μόνον σὲ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἶναι σὲ θέση νὰ ἀποφασίσουν γιὰ τὸ ἂν θὰ δεχτοῦν τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ στὴ ζωὴ τους⁶. Γενικὰ γιὰ τὸ βάπτισμα θεωροῦν ὅτι ἀποτελεῖ ἀπλῶς μία πράξη ὑπακοῆς, ἐνῶ γιὰ τὸ Δεῖπνο τοῦ Κυρίου ὅτι εἶναι ἀναμνηστικό⁷. Ἐπίσης, ἀπορρίπτουν καὶ τὸ μυστήριον τῆς ἱεροσύνης καὶ γι' αὐτὸ, δὲν ἔχουν ἱερεῖς⁸. Ἄρα, ἀπορρίπτουν καὶ τὰ ὑπόλοιπα μυστήρια.

Ὁ διάβολος δὲν ἀποτελεῖ γιὰ τὴν ομάδα αὐτὴ ὑπαρκτὴ ὄντοτητα, δὲν εἶναι πρόσωπο⁹, ἀλλὰ συμβολίζει τὴν ἁμαρτωλὴ φύση τοῦ ἀνθρώπου¹⁰. Τέλος, δὲ δέχονται τὴν αἰώνια κόλαση, καθὼς κατὰ τὶς δοξασίες τους ἡ λέξη «κόλαση» σημαίνει μόνον τάφος¹¹.

Ἰδιαίτερα σημαντικὸ εἶναι νὰ ἀναφέρουμε ὅτι οἱ Χριστάδελφοι υἰοθετοῦν χιλιαστικὲς δοξασίες, καθὼς ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ Χριστὸς γιὰ χίλια χρόνια θὰ βασιλεύει στὴ γῆ¹².

πληροφορίες ἀνακτήθηκαν τελευταία φορὰ στὶς 6/3/2019 ἀπὸ: http://www.cbm.org.uk/lft_life.htm#Section6

6. The Christian Life. Christadelphian Bible Mission. Οἱ πληροφορίες ἀνακτήθηκαν τελευταία φορὰ στὶς 6/3/2019 ἀπὸ: http://www.cbm.org.uk/lft_christian.htm

7. J. L. Neve, *Churches and Sects of Christendom*, p. 581.

8. Rob Hyndman. *Introducing the Christadelphians*. Ἐν Χριστῷ Ἀδελφοὶ καὶ Ἀδελφές. Οἱ πληροφορίες ἀνακτήθηκαν τελευταία φορὰ στὶς 6/3/2019 ἀπὸ: <http://www.god-so-loved-the-world.org/greek/>.

9. The Devil – Who or What Is It? Christadelphian Bible Mission. Οἱ πληροφορίες ἀνακτήθηκαν τελευταία φορὰ στὶς 6/3/2019 ἀπὸ: http://www.cbm.org.uk/lft_devil.htm

10. Rob Hyndman. *Introducing the Christadelphians*. Ἐν Χριστῷ Ἀδελφοὶ καὶ Ἀδελφές. Οἱ πληροφορίες ἀνακτήθηκαν τελευταία φορὰ στὶς 6/3/2019 ἀπὸ: http://www.god-so-loved-the-world.org/greek/#_Toc153175354.

11. Heaven and Hell. Christadelphian Bible Mission. Οἱ πληροφορίες ἀνακτήθηκαν τελευταία φορὰ στὶς 6/3/2019 ἀπὸ: http://www.cbm.org.uk/lft_heaven.htm#Section2

12. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλου, πρωτοπρ., *Ἐγχειρίδιο*

Οί παραπάνω διδασκαλίες τῶν Χριστάδελφων δὲν εἶναι ἀποδεκτὲς ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἐπειδὴ δὲν στηρίζονται στοὺς φορεῖς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ θείας ἀποκαλύψεως, τὴν Ἁγία Γραφή καὶ τὴν Ἱερὰ Παράδοση. Ἡ Τριαδικότητα τοῦ Θεοῦ ἀποδεικνύεται ἀπὸ πολλὰ χωρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ὅπως τὸ Ματθ. 28, 19: «Πηγαίνετε λοιπὸν καὶ κάνετε μαθητὲς μου ὅλα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντάς τους στὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Ἡ δὲ ἀθανασία τῆς ψυχῆς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ Λουκ. 23, 43: «Ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπάντησε: «Σὲ βεβαιώνω πὼς σήμερα κίολας θὰ εἶσαι μαζί μου στὸν παράδεισο».

Τὸ Βάπτισμα εἶναι ἓνα μυστήριον ποὺ σώζει τὸν ἄνθρωπο, ἐπομένως, δὲν πρέπει νὰ κρατᾶμε τὰ παιδιὰ μακριὰ ἀπὸ αὐτό. Ἄλλωστε, στὴν Ἁγία Γραφή ὑπάρχουν οἰκογένειες ποὺ ἔχουν βαπτιστεῖ. Προφανῶς καὶ σὲ κάποια οἰκογένεια ὑπῆρχαν καὶ παιδιὰ. Κάποια ἐνδεικτικὰ χωρία γιὰ τὸ ὅτι τὸ βάπτισμα εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὴ σωτηρία μας καὶ ὅτι ὁ νηπιοβαπτισμὸς δὲν εἶναι ἀντιγραφικὴ διδασκαλία εἶναι τὸ Μάρκ. 16, 16: «Ὅποιος πιστέψει καὶ βαπτιστεῖ θὰ σωθεῖ», τὸ Πράξ. 16, 15: «Ἀφοῦ βαπτίστηκε αὐτὴ καὶ ὅλη ἡ οἰκογένειά της» καὶ τὸ Α' Κορ. 1, 16: «Ναί, βέβαια, βάπτισα καὶ τὴν οἰκογένεια τοῦ Στεφανά».

Τὸ Δεῖπνο τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ τελεῖται ἀπλῶς ὡς ἀνάμνηση. Ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τὸ ψωμὶ καὶ τὸ κρασὶ εἶναι τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὸ Ἰωάν. 6, 55: «Γιατί ἡ σὰρκα μου εἶναι ἀληθινὴ τροφή καὶ τὸ αἷμα μου ἀληθινὸ ποτό».

Ἡ ὑπαρξη ἱερέων δὲν ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν Ἁγία Γραφή, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ Πράξ. 14, 23: «Ἐπίσης χειροτόνησαν πρεσβυτέρους σὲ κάθε ἐκκλησία τους» καὶ τὸ Ἰακ. 5, 14: «Εἶναι κάποιος ἀπὸ σᾶς ἄρρω-

στος; Νὰ προσκαλέσει τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας».

Ὁ διάβολος δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνα σύμβολο τῆς ἁμαρτωλῆς φύσης μας, ἀλλὰ ὄντως ὑπαρκτὸ πρόσωπο, ὅπως ἀναφέρεται καὶ στὸ Ἀποκ. 20, 10: «Καὶ ὁ διάβολος ποὺ τοὺς παραπλανοῦσε ρίχτηκε στὴ λίμνη ποὺ ἦταν ἀπὸ φωτιά καὶ θειάφι, κι ὅπου βρισκόταν τὸ θηρίο κι ὁ ψευδοπροφήτης. Ἐκεῖ θὰ βασανίζονται μέρα καὶ νύχτα γιὰ πάντα». Καὶ ἡ κόλαση, φυσικά, δὲν εἶναι μόνο ὁ τάφος, ἀλλὰ ἓνας τόπος βασάνων μὲ βάση πλῆθος χωρίων τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ὅπως τὸ Μάρκ. 9, 43-44: «Ἄν σὲ σκανδαλίσει κάτι τόσο σπουδαῖο σὰν τὸ χέρι σου, κόψε το, εἶναι προτιμότερο νὰ μπεῖς στὴν ἀληθινὴ ζωὴ κουλός, παρὰ νὰ ἔχεις δύο χέρια καὶ νὰ πᾶς στὴ γέενα, στὴ φωτιά ποὺ δὲ σβήνει ποτέ. Ἐκεῖ τὸ σκουλήκι ποὺ θὰ τοὺς τρώει δὲν πεθαίνει καὶ ἡ φωτιά δὲ σβήνει».

Ἡ χιλιετὴς ἐπίγεια βασιλεία τοῦ Χριστοῦ δὲν βρίσκεται σὲ ἀρμονία μὲ τὴν Ἁγία Γραφή. Ὅπως ἐπισημαίνει ὁ π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος, «ἡ “χιλιετὴς βασιλεία” εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν ἀνάστασή Του “ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος”» καὶ πέρα ἀπὸ αὐτό, εἶναι πνευματικὴ¹³, ὅπως ἄλλωστε ἀποδεικνύεται ἀπὸ πολλὰ χωρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ὅπως τὸ Β' Κορ. 5, 1: «Ἐέρουμε πῶς, ἂν ἡ ἐπίγεια σκηνὴ ποὺ κατοικοῦμε, δηλαδὴ τὸ σῶμα μας, διαλυθεῖ, ἔχουμε στοὺς οὐρανούς κατοικία αἰώνια, οἰκοδομημένη ἀπὸ τὸ Θεὸ κι ὄχι ἀπὸ ἀνθρώπινα χέρια» καὶ τὸ Β' Τιμ. 4, 18: «Ὁ Κύριος θὰ μὲ γλιτώσει κι ἀπὸ κάθε ἔργο κακό, καὶ θὰ μὲ σώσει ὁδηγώντας με στὴ βασιλεία τοῦ τὴν οὐράνια».

Ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ παραπάνω, οἱ δοξασίες τῶν Χριστάδελφων εἶναι ἀσυμβίβαστες μὲ τὸ φρόνημα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Κυρίου.

Αἱρέσεων καὶ Παραχριστιανικῶν Ὁμάδων, σσ. 88.

13. Τοῦ ἰδίου, σσ. 95, 97.

ΑΝΑΣΤΑΣΗ «ΧΡΙΣΜΕΝΩΝ» 144.000 ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΣΚΟΠΙΑ»

της Φωτεινής Περγιουδάκη
μέλους του Πν. Συμβουλίου της Π.Ε.Γ.

Τό «Κυβερνῶν σῶμα» τῆς ἐταιρίας «Σκοπιά» ἢ ἀλλιῶς ὁ «πιστός καί φρόνιμος δοῦλος» ἢ ὅπως αὐτοονομάζεται ἐκπρόσωπος τῆς «Κυβέρνησης τοῦ Ἰεχωβά στή γῆ», ἔχει τίς δικές του διδασκαλίες γιά τόν θάνατο καί τήν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν. Καί στό θέμα αὐτό παραποιεῖ τή διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τήν παρουσιάζει ὅπως ἐξυπηρετεῖ τήν ἐταιρία. Γι' αὐτό, ἡ ἀνάσταση τῶν 144.000 «χρισμένων», εἶναι διαφορετική ἀπό τήν ἀνάσταση τοῦ «πολλοῦ ὄχλου», δηλαδή τῶν ὀπαδῶν τῆς.

Ὅσοι ἀνήκουν στόν «πολύ ὄχλο» μετά τόν θάνατο ἐκμηδενίζονται, ἀλλά εἶναι στή μνήμη τοῦ Θεοῦ καί θά ἀναστηθοῦν. Οἱ 144.000 «χρισμένοι», πού κατά τήν ἐταιρία ἀνήκουν στήν Καινή Διαθήκη καί ἀποτελοῦν τήν «ἐκκλησία, ἔχουν ὅλες ἐκεῖνες τίς προϋποθέσεις πού δίδαξε ὁ Κύριος: δηλαδή τήν ἀναγέννηση, τήν οὐράνια ἐλπίδα, εἶναι ἀδελφοί τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοί τοῦ Θεοῦ, δέν ἐξαφανίζονται μέ τόν θάνατό τους, ἀλλά ἀνασταίνονται αὐτοστιγμεί ὡς πνευματικά ὄντα στόν οὐρανό κατά τή χιλιετή Βασιλεία.

Ἡ πρώτη παραποίηση τῆς Γραφῆς γίνεται στήν Α' Κορ. ιε' 23 ἐπιστολή τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐρωτᾷ «πῶς ἀνασταίνονται οἱ νεκροί;». Ἡ «Σκοπιά» στή «Μετάφραση Νέου Κόσμου» προσθέτει «πῶς ἀνασταίνονται οἱ χρισμένοι νεκροί;». Ἐδῶ εἶναι ἡ παραπλάνηση τῶν ὀπαδῶν τῆς Ἐταιρίας. Προσθέτει τή λέξη «χρισμένοι» καί δέν τούς ἀφήνει περιθώριο νά σκεφθοῦν ἢ νά διαβάσουν ἀπό μία ἄλλη Γραφή. Ὅτι γράφει ἡ «Μετάφραση τοῦ Νέου Κόσμου» εἶναι καί τό σωστό. Ἔτσι καί ἀλλιῶς οἱ ὀπαδοί στήν Παλαιά Διαθήκη.

Στή συνέχεια, ἀναφέρουμε τίς διδαχές τίς ἐταιρίας γιά τήν ἀνάσταση.

-Ἀπό τόν Ἀπολεσθέντα Παράδεισο... (1950-1960) σελ. 192: «Τό 1918 ἀνεστήθηκαν οἱ κεκοιμημένοι ἐν Κυρίῳ καί ἔκτοτε ἕνας-ἕνας πού πεθαίνει ἀνίσταται σέ πνευματική ζωή στόν οὐρανό». Καί συνεχίζει στή σελ. 214: «ἀλλά ἐκεῖνοι πού περάτωσαν τήν ἐπίγεια ὑπηρεσία των κατά τό ἔτος 1918 καί ἔπειτα δέν κοιμῶνται στόν θάνατο ὅταν τελιώνει ἡ ἐπίγεια ζωή των, τώρα μεταλλάσσονται διά μιᾶς σέ οὐράνια πνευματική ζωή».

-Πάντα δοκιμάζετε, 1953-1955, σελ. 40: «σέ μιᾶ ἀνάσταση τό πλάσμα ἀποκαθίσταται ἢ ἀναδημιουργεῖται εἴτε σέ ἀνθρώπινο σῶμα εἴτε σέ πνευματικό σῶμα καί ὅμως διατηρεῖ τήν προσωπική ταυτότητα μέ τό νά τίθεται σέ λειτουργία πάλι ὁ ξεχωριστός τύπος τῆς ζωῆς τοῦ ἀτόμου αὐτοῦ».

Καί στά δύο αὐτά κείμενα τῆς «Σκοπιάς» εἶναι φανερή ἡ διαφορά ἀναστάσεως μεταξύ τῶν «χρισμένων» καί τοῦ «πολλοῦ ὄχλου».

Ὁ Θεός ἀναδημιουργεῖ σώματα γιά ἐκείνους πού ἔχουν ἐλπίδα νά ζήσουν γιά πάντα στή γῆ, ἐνῶ οἱ «χρισμένοι» μεταλλάσσονται «διά μιᾶς σέ οὐράνια πνευματική ζωή».

Τί σημαίνει ὅμως «διατηρεῖ τήν ταυτότητα του τήν προσωπική»; Ἡ Ἁγία Γραφή ἀναφέρει γιά προσωπικότητα ἢ χαρακτήρα; Βεβαίως ὄχι. Ἀναφέρει «ψυχή» καί «πνεῦμα», τό ἄυλο καί ἀθάνατο στοιχεῖο πού ἔδωσε ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο καί πού τόν κάνει νά ξεχωρίζει ἀπό τά ζῶα. Πῶς ἄλλωστε θά ἦταν δυνατόν νά δημιουργηθεῖ ὁ ἄνθρωπος ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μέ σκοπό τή θέωση; Μιά ἐρώτηση εἶναι; Τί ἀνέστησε ὁ Ἰησοῦς τό 1918, ἀφοῦ καί οἱ «χρισμένοι» ὡς ἄνθρωποι ἀπόγονοι τοῦ Ἀδάμ πεθαίνουν; Τί σχέση μπορεῖ νά ἔχει αὐτό πού πέθανε μέ τό πνευματικό ὄν πού ἀναστήθηκε; Ὅμως, ὅπως φαίνεται ἡ

«Σκοπιά» δέν γνωρίζει τά ρήματα «ἀποδημῶ ἀπό τό σῶμα καί ἐνδημῶ πρός τόν Κύριο» (Β' Κορ. ε' 9).

Μία ἀκόμη παραποίηση τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἶναι τό ἐδάφιο Α' Πέτρ. γ' 18-20, πού ἀναφέρεται στήν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας, τήν κάθοδό Του στόν Ἄδη καί τό κήρυγμά Του πρός τίς ψυχές τῶν νεκρῶν «θανατωθεῖς μέν σαρκί, ζωοποιηθεῖς δέ πνεύματι· ἐν ᾧ καί τοῖς ἐν φυλακῇ πορευθεῖς ἐκήρυξε». Ἐδῶ ἡ «Σκοπιά» μεταφράζει ὅτι ὅπως ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀνεστήθη ὡς «πνευματικό ὄν» ἔτσι καί οἱ «χρισμένοι», ὡς ἀδελφοί τοῦ Ἰησοῦ, ἔχουν τήν ἴδια ἀνάσταση ὡς «πνευματικά ὄντα».

Δέν σταματᾶ ὁμως ἐδῶ τῆ διαστρέβλωση τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί γράφει στή «Σκοπιά» τοῦ Δεκεμβρίου 2017, σελ. 10, ἀναφερόμενη στόν Ψαλμ. 16:10 «Δέν θά ἀφήσεις τήν ψυχή μου στόν Σιεόλ. Δέν θά ἐπιτρέψεις νά δεῖ ὁ ὀσιός σου τό λάκκο». Ὁ Πέτρος ἔκανε πιό ἔγκυρο τό σκεπτικό του παραθέτοντας τά λόγια τοῦ Δαυίδ πού εἶναι καταγεγραμμένο στό ἐδάφιο Ψαλμ. 110:11 (Διαβάστε Πράξ. β' 33,36). Ἡ ἐπιχειρηματολογία τοῦ Πέτρου σέ ἀρμονία μέ τίς Γραφές ἔπεισε τό πλῆθος ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦταν «καί Κύριος καί Χριστός». Πιό συγκεκριμένα...τό ἐδάφιο ἐκπληρώθηκε ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀναστήθηκε ἀπό τούς νεκρούς».

Ὅλο αὐτό τό κείμενο γράφτηκε γιά νά ἀποδείξει ἡ «Σκοπιά» ὅτι ὁ Απόστολος Πέτρος ἔπεισε τό πλῆθος ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι Κύριος. Τό σπουδαιότερο ὁμως εἶναι ὅτι «δέν ἐγκαταλείφθη ἡ ψυχή του στόν Ἄδη καί τό σῶμα του δέν εἶδε διαφθορά». Αὐτό τό παραβλέπει ἡ «Σκοπιά» γιατί ἔτσι θά ἀποδεικνύετο ὅτι ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ἦταν «ψυχή καί σῶματι» καί ὄχι ἕνα πνευματικό ὄν. Αὐτό τό ὀλόλαμπρο, τό δοξασμένο σῶμα πού εἶδαν οἱ Απόστολοι στήν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου, αὐτό πού ἔφθασε μέχρι τόν θρόνο τοῦ Θεοῦ. Μέ αὐτό τό σῶμα πού θά τό δοῦν ὅλοι, ἀκόμη καί ἐκεῖνοι πού τόν «ἐξεκέντησαν», θά ἔρθει πάλι κατά τήν Δευτέρα Παρουσία Του γιά νά «κρίνει ζώντας καί νεκρούς (Πράξ...11).

Μέ ὅλες αὐτές τίς παραπλανητικές δοξασίες καί μάλιστα ὡς δῆθεν ἐκπρόσωπος τοῦ Θεοῦ στή γῆ καί αὐθεντικός μελετητής τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐπιβάλλει τά «δόγματά» της στούς ὀπαδούς της, χωρίς αὐτοί νά μποροῦν νά φέρουν οὐδεμία ἀντίρρηση. Ὅτι γράφει «ὁ δούλος» εἶναι ἡ μόνη ἀλήθεια. Ἀκόμη, οἱ ὀπαδοί δέχοντας ὡς σωτήρες τους τούς 144.000 «χρισμένους» καί ὄχι τόν Ἰησοῦ Χριστό γιάτί δέν σώζονται τώρα, ἀλλά στή Χιλιετή βασιλεία. Τά ὀφέλη τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ θά τά παρέχουν οἱ 144.000 «χρισμένοι» καί ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Ἀπό τό **Ραδιοφ. Σταθμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 89,5 FM**, μεταδίδεται ἡ ἐκπομπή:

«Ἀλλοτρίωση δόγματος - ἀλλοτρίωση ἡθους». Σάββατο, 14.00-14.30.

Ἐπιμελεῖται καί παρουσιάζει ὁ Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος.

Ἀπό τό **Ραδιοφ. Σταθμό τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας, 91,2 FM**, μεταδίδονται οἱ ἐκπομπές:

α) **«Ἀντιαρειτική Δράση», Σάββατο, 12.00-12.45.**

Ἐπιμελοῦνται καί παρουσιάζουν οἱ Πρωτοπρ. π. Κυριακός Τσουρός καί π. Βασίλειος Γεωργόπουλος

β) **«Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Πίστewος», Σάββατο, Χειμερινή ὥρα 18.00-19.00, Θερινή ὥρα 16.00-17.00.**

(Ἀναμεταδίδονται ὀμιλίες).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ «ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ»

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Πραγματοποιείται στην Αθήνα στις αρχές του μηνός Ιουλίου, ή έτησια Συνέλευση Περιφέρειας τῶν λεγομένων «Μαρτύρων του Ίεχωβά».

Στήν Πατρίδα μας εἶναι συνταγματικῶς κατοχυρωμένη καί σεβαστή ἡ θρησκευτική ἐλευθερία, τήν ὁποία σέβεται πρωτίστως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Μέ ἀφορμή τήν προαναγγελθεῖσα συνέλευση, στό πλαίσιο τῆς ἐν Χριστῷ ποιμαντικῆς εὐθύνης της γιά τήν προφύλαξη τοῦ Ὁρθοδόξου Πληρώματος ἀπό τή δράση τῶν διαφόρων αἰρετικῶν, ἡ Ἐκκλησία ἐπιθυμεῖ νά ὑπενθυμίσει τά ἀκόλουθα:

α) Ἡ Ἐταιρεία «Σκοπιά» τῶν λεγομένων «Μαρτύρων τοῦ Ίεχωβά» εἶναι ἡ αἰρετική

Σημείωση τῆς Σύνταξης

- Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους. Ἡ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ δέν φέρει εὐθύνη γιά τίς ἀπόψεις τῶν ἀρθρογράφων.
- Οἱ ἀναδημοσιεύσεις σχολίων ἢ πληροφοριῶν ἀπό ξένα ἢ ἑλληνικά περιοδικά καί ἄλλα ἔντυπα ἢ τό διαδίκτυο δημοσιεύονται μέ κάθε ἐπιφύλαξη, ἀφοροῦν σέ ἀπόψεις καί δέν στοχεύουν στήν προσβολή ἢ στήν ἀπομείωση τῆς τιμῆς καί τῆς ὑπολήψεως τῶν προσώπων, στά ὁποῖα ἀναφέρονται καί τά ὁποῖα σεβόμεθα δεόντως.
- Τήν εὐθύνη γιά τίς ἐκφραζόμενες ἀπόψεις στίς δημοσιευόμενες ἐπιστολές φέρουν ἀποκλειστικά οἱ ἐπιστολογράφοι καί ὄχι ἡ Συντακτική Ἐπιτροπή.
- Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση, κατόπιν ἀδείας ἀπό τήν Διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ.

ἐκείνη ὀργάνωση, ἡ ὁποία κατά καιρούς συνηθίζει νά μεταβάλλει τίς διδασκαλίες της. Στό πλαίσιο αὐτό, ἐσχάτως χρησιμοποιεῖ καταχρηστικῶς τόν τίτλο «Χριστιανοί Μάρτυρες τοῦ Ίεχωβά», ἐνῶ παλαιότερα θεωροῦσε ὅτι τό ὄνομα «Χριστιανός» ἔχει καταστεί «δυσῶδες» καί ὅτι ὁ Χριστιανισμός εἶναι «πλήρης ρυπαρότητος» (Σκοπιά, 1.3.1962, σ. 143. Φῶς Β' σσ. 88, 288).

β) Ἡ «Σκοπιά» εἶναι ἡ αἰρετική ὀργάνωση ἡ ὁποία δέν δίστασε νά διατυπώσει στό παρελθόν πληθώρα ψευδοπροφητειῶν σχετικῶς μέ τή Δευτέρα Παρουσία καί τό τέλος τοῦ κόσμου, μέ ἀποτέλεσμα, ὄχι μόνο νά ἀποδεικνύεται ψευδοπροφήτης, ἀλλά καί νά τήν ἐγκαταλείψουν, ιδίως μετά τήν τελευταία ψευδοπροφητεία τοῦ 1975, ἑκατοντάδες χιλιάδες μέλη της ἀνά τήν ὑφήλιο.

γ) Ἡ ἔταιρεία «Σκοπιά» τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ίεχωβά» ἔχει κατ' ἐπανάληψη δυσφημίσει διά τῶν ἐντύπων της τή χώρα μας σέ διεθνές ἐπίπεδο ὡς χώρα στήν ὁποία δήθεν δέν γίνεται σεβαστή ἡ θρησκευτική ἐλευθερία.

Ἡ Ἐκκλησία σέβεται κάθε πρόσωπο, ἀσχέτως θρησκευτικῶν ἢ ἐθνικῶν πεποιθήσεων. Ἀγαπᾷ κάθε ἄνθρωπο, ἀλλά ἀπορρίπτει τήν πλάνη καί ἀντιτίθεται σέ κάθε μορφή προσηλυτισμοῦ.

Ἐχοντας αὐτά ὑπ' ὄψη ἡ Ἐκκλησία, καί ἐπιπλέον συνεκτιμώντας, ὅτι συγκεντρώσεις, ὅπως ἡ προγραμματιζόμενη ἀπό τήν ἔταιρεία «Σκοπιά» νά πραγματοποιηθεῖ στό Ὀλυμπιακό Στάδιο τόν προσεχῆ Ἰούλιο, συνδυάζονται μέ εὐρύτατης κλίμακας πολυεπίπεδες, προπαγανδιστικές, προσηλυτιστικές καί διαφημιστικές ἐνέργειες, προτρέπουμε τούς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς, ὅπως ἐπιβάλλει τό ὀρθόδοξο ἐκκλησιαστικό ἦθος, νά ἀγνοήσουν τίς τυχόν προκλήσεις ἢ τίς ποικίλες προσηλυτιστικές

μεθοδεύσεις, αποφεύγοντας συγχρόνως οίασδήποτε μορφής άκραιο συμπεριφορά.

Έκ τής Ιεράς Συνόδου
τής Έκκλησίας τής Ελλάδος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΓΙΑ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΝΕΟΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Σέ συνέχεια προηγούμενων προσηλυτιστικῶν δραστηριοτήτων της, για μία ακόμη χρονιά, ή νεοπροτεσταντική όργάνωση «Έλληνική Ιεραποστολική Ένωση» προγραμματίζει μία ευρείας κλίμακας προσηλυτιστική δραστηριότητα, μέ τήν όνομασία «Joshua 2019», τό χρονικό διάστημα μεταξύ 2 καί 11 Ιουλίου 2019, στους νομούς Αίτωλοακαρνανίας, Ευρυτανίας καί Άρτας. Η έν λόγω κίνηση, μέ πρόσχημα τή διανομή τής Καινής Διαθήκης διανέμει ποικίλο ύλικό προτεσταντικού χαρακτήρα άσυμβίβαστο μέ τήν Όρθόδοξη πίστη.

Η «Έλληνική Ιεραποστολική Ένωση» πού ιδρύθηκε τό τελευταίο τέταρτο του 20ου αιώνα, στό παρελθόν έχει κάνει έξαιρετικά άπαξιωτικές αναφορές για τήν Όρθόδοξη Έκκλησία.

Υπενθυμίζουμε για μία ακόμη φορά, ότι οί Όρθόδοξοι Χριστιανοί ως μέλη του ενός καί μοναδικού Σώματος του Χριστού, τής Έκκλησίας, δέν έχουν ανάγκη τίς διάφορες νεοφανεϊς αίρετικές κινήσεις, ούτε τους διάφορους αυτοχειροτονημένους «κήρυκες» τους από τό έσωτερικό ή τό έξωτερικό. Οί διδασκαλίες τών νεοπροτεσταντικῶν αυτών κινήσεων έχουν έξωτερικῶς «μόρφωσιν ευσεβείας» (Β'.Τιμ. 3,5) όμως ουσιαστικά συνιστοῦν «έτερον ευαγγέλιον» (Γαλ. 1,6).

Έκ τής Ιεράς Συνόδου
τής Έκκλησίας τής Ελλάδος

ΜΗΔΑΣ. ΜΑΥΡΗ ΑΜΠΕΛΟΣ. ΜΑΥΡΗ ΜΑΓΕΙΑ

Τήν πληροφορία μάς τήν μετέφερε συνεργάτρια τής ΠΕΓ, εκφράζοντας μάλιστα τήν άπορία «πῶς εἶναι δυνατόν, στον 21ο αιώνα, κάποιοι όχι μόνο νά ασχολοῦνται, αλλά καί νά διαφημίζουν τις δραστηριότητες τους μέ τέτοιο τρόπο»; Ανεβαίνοντας τή Λεωφόρο Αλεξάνδρας, είδε εκπληκτική άναρτημένη τή διαφημιστική έπιγραφή: «ΜΗΔΑΣ - Αστρολογικές εργασίες».

Η έρευνά μας στο διαδίκτυο¹ ύπηρεξε καρποφόρα καί συγχρόνως άπογοητευτική -για τό τί κυκλοφορεί στή χώρα μας-, καθώς ό εκπρόσωπος τής «έπιχείρησης», «Επίτιμος Διδάκτωρ Πνευματιστικῶν καί Μεταφυσικῶν Έργασιῶν» εἶναι τό «άποκρυφιστικό» του ψευδώνυμο- δηλώνει, όχι μόνον «Αστρολόγος», αλλά καί Πνευματιστής, Μάγος, Μέντιουμ κ.ά. καί ισχυρίζεται ότι άσκεῖ: Αστρολογία, Μαγεία -καί Μαύρη Μαγεία-, Αποκρυφισμό, Αλχημεία, Υπνωση, Τεχνικές Μαγγανείας, Βουντου καί πραγματοποιεῖ Εόρκια, Λυσίματα, Ασπίδες, Ένόραση, Γητείες καί Έπαναφορές Προσώπων -καί μέ Σολομωνική-, παρασκευάζει δέ Φίλτρα καί πολλά άλλα...

Στις πολλές του ιστοσελίδες² αναφέρεται σέ «έφαρμογές» πού περιλαμβάνουν «Παραψυχολογική Έρευνα, Οραματιστικές Έφαρμογές, Τηλεκίνηση, Έκσταση...».

Ακόμη, καταγράφονται ποικίλες ψευδοεπιστημονικές «πληροφορίες», σέ μία προσπάθεια, ή σχετική «μεταφυσική» νά εμφανιστεῖ μέ έπιστημονικό ένδυμα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα άποτελοῦν οί παρακάτω τοποθετήσεις: «...Τήν εκτόπλαση καί τὰ πνευματικά πειράματα (ψυχοβολικής χρονογεωμέτρησης) έξωσωματικῶν ταξιδιῶν καί μεταβίβαση σκέψης. Σήμερα συνεχίζω μέ τὰ πιό έγκυρα πειράματα.

1. <http://midasastrologos.blogspot.com/2017/01/blog-post.html?m=0>

2. <https://midasastrologia.gr/> & <https://www.facebook.com/midasastrologia.gr/>

Οί εργασίες ἐμβάθυνσης τῶν πειραμάτων μου στήν ἀντιύλη ΨΥΧΟΜΑΖΑ, ἡ ὁποία ἀνέτως κινεῖται στοῦ χωροχρόνου ἀνεξάρτητα τοῦ σαρκίου πού εἶναι τήν ἐκάστοτε φορά, ἐντοπίζουν τόν ὑποβολικό ὑπνωτισμό. Θά τήν χαρακτηρίζα ΘΕΪΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΖΑ, ἡ ὁποία χρειάζεται τήν συμπαντική ὕλη, πού καί ἡ ἴδια εἶναι ἀναπόσπαστο Θεϊκό στοιχείο, ἀντλώντας ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΝΟ σάν ἀτέλεια τοῦ ΑΕΙΚΙΝΗΤΟΥ. Εἶναι ὕλη, μάζα ἀσύγκριτης ὁμορφιάς, φορτισμένη θετικά ἢ ἀρνητικά, ἀνάλογα μέ τήν ἐκάστοτε ροή ἐνέργειας, ἀφοῦ διαφέρει σέ ἑκατοντάδες κλίμακες. Ὁ ἐρευνητής μέσω τοῦ ΨΥΧΟΤΡΟΝΙΚΟΥ συστήματος, χρησιμοποιεῖ τήν ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ κάνοντας τήν ψυχομάζα ὑπομόχλιο ἐνεργειακῶν πεδίων (ΑΣΤΡΙΚΑ ΠΕΔΙΑ), ἐπεμβαίνοντας θετικά σέ ἀμέτρητες ὀργανικές δυσλειτουργίες»...

Καί γιά τόν ἐντυπωσιασμό τοῦ μὴ ἐνημερωμένου κοινού, προτάσσονται διάφορες μυθολογικές «πληροφορίες» τοῦ εἴδους: «Ἀπό πειράματα, ἀλλά καί φιλοσοφικές πραγματείες, μετὰ τήν ἀρχική περιπλάνησή της, ἐπὶ τὸ πλεῖστον τήν βλέπουμε σέ φωτεινά καί γεμάτα ἀπόμακρα ἐνεργειακά μέρη. Ἀνάλογα μέ τήν ροή τους (ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ), σέ σημεῖα πού ἔχει τήν ἐποπτεία της ἡ μητέρα φύση. Ὠκεανούς, λίμνες, σπηλιές, δάση, ὅπου ἐνώνονται μέ ἐνεργειακά ἀνώτερα ὄντα πού ζωοδοτοῦν αὐτὰ τὰ μέρη. Μαρτυρίες λαογραφίας (ΔΡΥΑΔΕΣ, ΝΑΪΑΔΕΣ & ΠΙΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΦΥΣΗΣ).

Ὁ Στράβων στόν 7ο τόμο τῶν γεωγραφικῶν κάνει λεπτομερεῖς περιγραφές τῶν τόπων, τῶν ΨΥΧΟΜΑΖΩΝ ἢ στίς περιγραφές τοῦ Ὁμήρου γιά τήν Ἰθάκη ἢ τοῦ Πausανία (ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗΣ), στοῦ ὁποῖο λεπτομερῶς περιγράφεται πνευματιστικό τελετουργικό, στοῦ ὄρος Λυκία, τήν πατρίδα τοῦ Πάνα, τήν Ἀρκαδία. Γενικά παραμένουν σέ ἐνεργειακά πεδία, ὅπου περιμένουν καί πάλι τήν Λύκη (ΤΟ ΦΩΣ) γιά μία νέα περίοδο. Κατὰ τοὺς μύθους,

μαγνητίζονται ἀπὸ ἱερά μέρη πού προστατεύονται ἀπὸ τοὺς Θεοὺς καί ζῶα διαφόρων μορφῶν (ΤΑΥΡΟΣ, ΛΥΚΟΣ), Θεοὺς σάν τὸν φωτοδότη Λύκειο Ἀπόλλωνα καί τήν δίδυμη πανέμορφη ἀδερφή του Ἄρτεμη. Φύλακες τῶν πνευμάτων τῶν δασῶν καί ἱερῶν μαντείων, ὅπως τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν μέ σῆμα κατατεθὲν τὸ Λύκο.

Κάποτε ὁ Ἀπόλλωνας ὑπὸ μορφῇ πνεύματος λύκου, θά πλησιάσει τήν Κυρήνη κόρη τοῦ Χείρωνα, πανέμορφη κι αὐτὴ σάν τήν Ἄρτεμη ἐξίσου ἄριστη στοῦ κυνήγι, πού μέ τήν ἐννοσί τους θά γεννηθεῖ ὁ μέγας ΜΑΝΤΗΣ ΑΡΙΣΤΑΙΟΣ»...

Καί τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ὅλες οἱ ἀνώτερω ἐξαγγελίες καί «πληροφορίες» εἶναι ἀποτελεσματικές ἢ πρόκειται περὶ ἀπατηλῶν ἰσχυρισμῶν;

Ἄν οἱ δηλώσεις τῶν ὑπευθύνων τοῦ «Κέντρου Μεταφυσικῶν Ἐργασιῶν, Ι. Μήδας» εἶναι ἀπατηλές ἢ ὄχι, θά πρέπει νὰ τὸ ἐρευνήσουν τὰ ἀρμόδια ὄργανα τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας.

Γιά τήν Ἐκκλησία ὅμως δημιουργεῖται σημαντικό ποιμαντικό πρόβλημα, ὅταν κάποιος, στόν 21ο αἰῶνα, προβάλλουν τόν ἀλχημιστή καί τόν μάγο καί καλλιεργοῦν τή σύγχυση, ἀπειλώντας ἔτσι ὄχι μόνον ἀνθρώπινες ζωές, ἀλλά κυρίως πολύτιμες ψυχές τῶν πιστῶν, «ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανε».

ΔΙΑΚΟΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Διήμερη Ἀντιαιρετική Συνάντηση στόν Ἅγιο Ἰωάννη τὸ Ρώσσο, 6-7 Ἀπριλίου 2019

Ἡ Π.Ε.Γ. σέ συνεργασία μέ τὸ Ὁρθόδοξο Μακεδονικό Παρατηρητήριο Θεσσαλονίκης ὀργάνωσε Διήμερη Ἀντιαιρετική Συνάντηση, 6-7 Ἀπριλίου 2019, στοῦ Ἱεροῦ Προσκήνιου τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσσου στοῦ Προκόπι Εὐβοίας.

Ἡ συνάντηση ξεκίνησε μέ προσκύνημα στήν Ἱερά Μονή Ὁσίου Δαβίδ καί στόν τά-

φο του Όσιου Ιακώβου του Νέου, ζητώντας τις εύλογίες από τους Αγίους για τό δύσκολο αντιαιρετικό έργο.

Μετά τό μεσημεριανό φαγητό στή Λίμνη Εύβοίας, οί συμμετέχοντες τακτοποιήθηκαν στόν ξενώνα του Όσιου Ιωάννου καί παρακολούθησαν τόν Έσπερινό του Σαββάτου.

Στή συνέχεια πραγματοποιήθηκε ή κοινή συνεδρίαση τών μελών της Πανελληνίας Ένωσης Γονέων καί του Όρθοδόξου Μακεδονικού Παρατηρητηρίου, κατά τήν όποία μίλησαν: ό Πρόεδρος του Πνευματικού Συμβουλίου της Π.Ε.Γ. Αρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδώνης μέ θέμα: «Ο σκοπός του έργου μας», ή δ. Κατερίνα Βασιλάκη μέ θέμα: «Ιστορικά στοιχεία καί δογματικές αστάθειες τών Μαρτύρων του Ιεχωβά», ή κ. Κωνσταντίνα Αλεβιζοβιοπαθολόγος μέ θέμα: «Η επικινδυνότητα τών έναλλακτικών» καί ό κ. Γιάννης Μηλιώνης μέ θέμα «Τό κάρμα καί μετεμψύχωση».

Μετά τίς εισηγήσεις ακολούθησε ένδιαφέρουσα συζήτηση. Προτάθηκε ή συνάντηση στόν Άγιο Ιωάννη τό Ρώσσο νά γίνει θεσμός καί νά γίνεται κάθε χρόνο.

Τήν επομένη τά μέλη συμμετείχαν στόν Όρθρο καί στή Θεία Λειτουργία στόν Ιερό Ναό Όσιου Ιωάννου του Ρώσσου, κατά τήν όποία συλλειτούργησε ό π. Χρυσόστομος μέ τούς έφημερίους του Ναού καί κήρυξε τό θεϊό λόγο.

Κατά τήν επιστροφή είχαν κοινή τράπεζα στήν Νέα Αρτάκη.

Τό προσκύνημα στόν Άγιο Ιωάννη τό Ρώσσο ήταν συμβολικό, καθώς ώς γνωστό, από τίς τριάντα Πανορθόδοξες Αντιαιρετικές Συνδιασκέψεις οί έννέα έγιναν έκει από τόν μακαριστό π. Αντώνιο Αλεβιζόπουλο καί τήν φιλοξενία της Ιεράς Μητροπόλεως Χαλκίδος, μέ τήν φροντίδα του μακαριστού έφημερίου π. Ιωάννου Βερονέζου καί του μακαριστού Μητροπολίτου Σιατίστης κυρού Παύλου.

«Ο σκοπός του έργου μας»³

Δόξα στόν έν Τριάδι Θεόν, αναπέμπω, για τήν πραγματοποίηση της συναντήσεως αυτής.

Εύχαριστίες στόν Όσιο Ιωάννη τό Ρώσσο, πού μάς φιλοξενεί σήμερα, αλλά καί πού φιλοξένησε έννέα Πανορθόδοξες Συνδιασκέψεις πού όργάνωσε ό μακαριστός π. Αντώνιος Αλεβιζόπουλος καί ό διάδοχος του π. Κυριακός Τσουρός.

Τό όλο αντιαιρετικό έργο άνδρώθηκε έδω στόν φιλόξενο χώρο του Προσκυνηματος του Αγίου Ιωάννου του Ρώσσου. Κι αυτό γιατί βοηθούσε ή συνύπαρξη στόν ίδιο χώρο του Ναού για τίς ακολουθίες, τών ξενώνων για τήν φιλοξενία καί έστίαση τών συνέδρων καί ή αίθουσα για τίς συνεδριάσεις.

Εύχαριστίες σ' όλους τούς συνεργάτες αυτού του έργου, τών παλαιότερων στελεχών της Π.Ε.Γ., αλλά καί τών νεωτέρων του Όρθοδόξου Μακεδονικού Παρατηρητηρίου.

Τήν ευθύνη του όλου αντιαιρετικού έργου έχει κυρίως ή Συνοδική Έπιτροπή επί τών αιρέσεων μέ πρόεδρο τόν Σεβ. Μητροπολίτη Πειραιώς κ. Σεραφείμ καί γραμματέα τόν Αιδ/το π. Κυριακό Τσουρό.

Στίς κατά τόπους Μητροπόλεις έχουν τήν ευθύνη οί Έπίσκοποι καί οί έντεταλμένοι για θέματα αιρέσεων καί παραθρησκείας. Όλου αυτού του έργου ιδρυτής υπήρξε ό μακαριστός π. Αντώνιος Αλεβιζόπουλος.

Παράλληλα ό π. Αντώνιος ίδρυσε τήν Π.Ε.Γ., πού λειτουργεί μέ τήν συμμετοχή συνεργατών καί έχει σκοπό τήν μελέτη, έρευνα καί αντιμετώπιση τών αιρέσεων.

Για τήν μελέτη καί τήν έρευνα υπάρχουν οί ομάδες εργασίας πού έρευνούν καί μελετούν τήν δράση καί διδασκαλία τών διαφόρων αιρετικών καί παραθρησκευτικών ομάδων. Στή συνέχεια μελετάται ό

3. Ομιλία Αρχιμ. Χρυσοστόμου Μαϊδώνη στήν Αντιαιρετική Συνάντηση στόν Άγιο Ιωάννη τό Ρώσσο

τρόπος αντιμετώπισης τῆς δραστηριότητας τῶν ομάδων αὐτῶν καί ἡ ἀναίρεση τῶν διδασκαλιῶν τους. Ἡ αντιμετώπιση ἀκολουθεῖ τὴ θεραπευτικὴ τῆς Ἐκκλησίας μας μέσα ἀπὸ ὄλο τὸ ποιμαντικό, ἱεραποστολικό, λειτουργικό καί κατηχητικό ἔργο της.

Ἡ Π.Ε.Γ. ὀργανώνει ἐνημερωτικὲς συναντήσεις σέ διάφορες Ἐνορίες τῆς Ἀθήνας. Συνεργάτες της συμμετέχουν σέ ἀντιαιρετικές ἡμερίδες ἢ ὁμιλίες παρουσιάζοντας τὸ πρόβλημα καί προτείνοντας τρόπους αντιμετώπισης.

Τὰ προηγούμενα χρόνια λειτουργοῦσε στὴν Ἁγία Παρασκευὴ τὸ Σεμινάριο Ὁρθόδοξου Πίστεως, τὸ ὁποῖο δυστυχῶς διέκοψε τὴ λειτουργία του. Σήμερα λειτουργεῖ τὸ Σεμινάριο Οἰκοδομῆς στὴν Ὁρθοδοξία στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀχαρνῶν.

Λειτουργεῖ ἐπίσης ἡ ομάδα μελέτης τῆς διδασκαλίας καί δράσης τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» τῆς κ. Φωτ. Περγιουδάκη. Ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο ἡ ομάδα θά λειτουργεῖ στὸν Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Ἀχαρνῶν.

Ἡ ομάδα μελέτης τῶν Προτεσταντικῶν καί Πεντηκοστιανικῶν κινήσεων, ἡ ὁποία λειτουργεῖ μέ τὴν εὐθύνη τοῦ θεολόγου κ. Βασ. Κελίδη.

Ἡ ομάδα μελέτης τῆς «Νέας Ἐποχῆς» λειτουργεῖ κάθε Πέμπτη μέ τὴν εὐθύνη τοῦ κ. Γιάννη Μηλιῶνη.

Λειτουργεῖ ἀκόμη ἡ ομάδα γιὰ τὴ μελέτη τῶν ἐναλλακτικῶν θεραπειῶν μέ εὐθύνη τῆς Ἰατροῦ κ. Κων/νας Ἀλεβίζου.

Ἰδρύθηκε καί λειτουργεῖ ἡ ομάδα νομικῶν μέ τὴν εὐθύνη τοῦ κ. Χαρ. Ἀνδραλη.

Ἡ εὐθύνη γιὰ τὴν ἐνημέρωση τῆς ιστοσελίδας τῆς Π.Ε.Γ. ἔχει ἀνατεθεῖ στὸν Αἰδ. π. Ἀνδρέα Γκατζέλη, ὁ ὁποῖος συνεργάζεται καί στὴ σύνταξη τοῦ περιοδικοῦ «Διάλογος».

Ἔχουμε διαπιστώσει ὅτι χρειάζεται ἀνανέωση τῶν μελῶν τῆς Π.Ε.Γ. γιὰ τὴ συνέχιση τῆς πορείας τοῦ ἔργου της, τὸ ὁποῖο δυστυχῶς ἀντιμετωπίζει καί πολλές οἰκονομίες δυσκολίες.

Ἄς παρακαλέσουμε τὸν Ὅσιο Ἰωάννη τὸ Ρῶσσο, νά μᾶς εὐλογεῖ, νά μᾶς φωτίζει καί νά μᾶς ἐνδυναμώσει γιὰ νά διακονοῦμε ἄξια αὐτὸ τὸ ἔργο πού μᾶς ἀνέθεσε ἡ Ἐκκλησία πρὸς δόξαν Θεοῦ καί παρηγορία τοῦ πιστοῦ λαοῦ. Ἀμήν

Ἀντιχιλιαστικὴ ἡμερίδα στὸ I. Ναό Ἁγ. Νικολάου Πατησίων

Ἡ Ἐνορία Ἁγίου Νικολάου Πατησίων, θέλοντας νά ἀντιμετωπίσει τὸ ἔντονο ποιμαντικό πρόβλημα τῆς παρουσίας πολλῶν αἰρετικῶν ομάδων στὰ ὄρια της, καί κυρίως «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά», ὀργάνωσε ἐνημερωτικὴ συνάντηση στὸ Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἐνορίας τὴν Τρίτη 2 Ἀπριλίου 2019, μέ τὴ συμμετοχὴ κυρίως ἐνοριτῶν, ἀλλὰ καί πολλῶν μελῶν τῆς Π.Ε.Γ.

Ὁμιλητές ἦταν: ὁ Παν/τος Ἀρχιμ. π. Χρυσόστομος Μαῖδῶνης μέ θέμα: «Γνωριμία μέ τὴν Ἐταιρεία τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» καί ἡ κ. Φωτεινὴ Περγιουδάκη μέ θέμα: «Οἱ συνεχεῖς ἀλλαγές στὴ διδασκαλία τῆς Ἐταιρείας τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά».

Ἀκολούθησε διάλογος καί ἀπαντήσεις σέ ἐρωτήσεις. Ἀποφασίστηκε, μέ τὴ καινούργια ἐκκλησιαστικὴ χρονιά, ἀπὸ τὸν ἐρχόμενο Σεπτέμβριο, νά ξεκινήσει μόνιμο Ἀντιχιλιαστικὸ Σεμινάριο στὴν Ἐνορία μέ τὴν ἐκπαίδευση στελεχῶν γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς προπαγάνδας τῶν «Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά» στὴν Ἐνορία.

Ἱερό μνημόσυνο καί ἐκδήλωση ἀφιερωμένα στὴ μνήμη τοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλου

Τὸ Σάββατο 11 Μαΐου ὀργανώθηκε, ἀπὸ τὴν Π.Ε.Γ. σέ συνεργασία μέ τὴν φιλόξενη Ἐνορία τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τοῦ ὁμωνύμου Δήμου, μνημόσυνο καί ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τοῦ μακαριστοῦ π. Ἀντωνίου Ἀλεβιζόπουλου, συγχρόνου ἀντιαιρετικοῦ πατρός τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ πρωῖ τοῦ Σαββάτου τελέσθηκε Θεία Λειτουργία καί ἐν συνεχείᾳ Ἱερό μνημόσυνο στὴ μνήμη τοῦ μακαριστοῦ π. Ἀντωνίου.

Μετά τό μνημόσυνο, ἐντός τοῦ Ναοῦ, ἀκολούθησε ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στήν προσωπικότητα καί τό ἔργο τοῦ π. Ἀντωνίου.

Ὁ Αἰδ. π. Κυριακός Τσουρός, Γραμματέας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν αἱρέσεων μίλησε μέ θέμα: «Ἡ προσωπικότητα καί τό ἔργο τοῦ π. Ἀντωνίου»⁴.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τῆς Π.Ε.Γ. κ. Κων/νος Παπαχριστοδούλου μίλησε μέ θέμα: «Τό συγγραφικό ἔργο τοῦ π. Ἀντωνίου βοήθεια στό ἀντιαιρετικό ἔργο»⁵.

Τό μνημόσυνο καί ἡ ἐκδήλωση ἦταν ἔκφραση εὐγνωμοσύνης καί ἐκτίμησης τῆς Π.Ε.Γ. καί τῆς Ἐνορίας, πρὸς τόν π. Ἀντώνιο καί ἀνανέωση τῆς ὑπόσχεσης γιά τή συνέχιση τοῦ ἔργου του.

Ἡ Π.Ε.Γ. ἐξέφρασε τίς θερμές εὐχαριστίες της στόν Ἱ. Προϊστάμενο τοῦ Ναοῦ Ἀρχιμ. Διονύσιο γιά τήν φιλοξενία καί τή συνεργασία.

Ἐκδήλωση γιά τή Γιόγκα στό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀχαρνῶν

Ἡ Π.Ε.Γ. σέ συνεργασία μέ τήν Ἐνορία τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀχαρνῶν ὀργάνωσαν, τήν Παρασκευή 21 Ἰουνίου 2019, ἐντός τοῦ Ναοῦ, ἐνημερωτική ἐκδήλωση μέ θέμα: «Εἶναι ἡ Γιόγκα γυμναστική;».

Τήν ἐκδήλωση προλόγισε ὁ φιλόξενος Προϊστάμενος τοῦ Ναοῦ Αἰδ. π. Θεμιστοκλῆς Χριστοδούλου ἀναφερθεῖς στήν ἐπικινδυνότητα τῶν ἀνατολικῶν θρησκευτικῶν πρακτικῶν καί τήν ἀναγκαιότητα τῆς ἐνημέρωσης τοῦ ἀνυποψίαστου λαοῦ.

Πολύτιμο παρόν ἔδωσε στή συνάντηση ὁ Αἰδ. π. Κυριακός Τσουρός Γραμματέας τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν αἱρέσεων, πού παρουσίασε τό ἔργο τῆς Συνοδικῆς ἐπιτροπῆς καί ἀπήντησε σέ ἐρωτήσεις κατὰ τήν διάρκεια τῆς συνάντησης.

Στή συνέχεια ὁ Παν/τος Ἀρχιμ. π. Χρυσόστομος Μαϊδῶνης μίλησε μέ θέμα: «Ἡ

4. Ἡ ὁμιλία δημοσιεύεται σέ ἄλλη σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους.

5. Ἡ ὁμιλία τουθᾶ δημοσιευθεῖ στό προσεχές τεῦχος τοῦ «Διαλόγου».

γίόγκα ἀσυμβίβαστη μέ τήν ὀρθόδοξη πίστη».

Ἡ κ. Κων/να Ἀλεβίζου Ἰατρός Βιοπαθολόγος ἀνέπτυξε τό θέμα: «Οἱ ἐπιπτώσεις τῆς γιόγκα στήν σωματική καί ψυχική υἰγεία» μέ παράλληλη προβολή ὀπτικοακουστικοῦ ὑλικοῦ.

Ἀκολούθησε ἐνδιαφέρουσα συζήτηση μέ τήν συμμετοχή τοῦ πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου πού κατέκλυσε τόν Ναό ἀπό ὅλα τά μέρη τῆς Ἀθήνας.

Ὁλοκλήρωση τοῦ Σεμιναρίου οἰκοδομῆς στήν Ὁρθοδοξία

Ὁλοκληρώθηκε τόν μήνα Ἀπρίλιο ὁ φετινός κύκλος τοῦ Σεμιναρίου οἰκοδομῆς στήν Ὁρθοδοξία, πού λειτούργησε κάθε Δευτέρα, στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀχαρνῶν, ὡς ἐξῆς:

1/4 π. Χρῆστος Τσεκούρας, Διάκονος, μέ θέμα: «Τό χάρισμα τοῦ Γάμου».

8/4 Ἀρχιμ. π. Χρυσόστομος Μαϊδῶνης, μέ θέμα: «Οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας».

15/4 κα. Φωτεινή Περγιουδάκη, μέ θέμα: «Οἱ Ἅγιες Εἰκόνες».

Ὁμιλίες στελεχῶν τῆς Π.Ε.Γ.

Τό τρίμηνο Ἀπριλίου-Ἰουνίου στελέχη τῆς Π.Ε.Γ. πραγματοποίησαν ὁμιλίες:

1. Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Μαϊδῶνης

– Ἱερός Ναός Ἁγίου Ἐλευθερίου Ἀχαρνῶν

– Ἱερός Ναός Ἁγίου Νιλολάου Ἀχαρνῶν

– Ἱερός Ναός Ἁγίας Γλυκερίας Θεσ/νίκης

– Ἱερός Ναός Ἁγίας Τριάδος Ἀκτῆς Θεσ/νίκης

– Ὁρθόδοξο Μακεδονικό Παρατηρητήριο Θεσ/νίκης

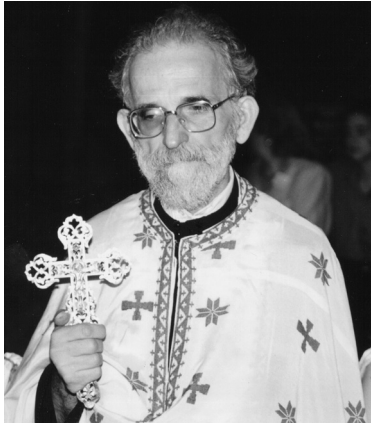
2. κ. Ἰωάννης Μηλιῶνης

– Ἱερός Ναός Ἁγίου Ἀνδρέα Παλλήνης

– Ἱερός Ναός Ἁγίας Μαρίας Μαγδαληνῆς Ἰστιαίας

– Ἀντιαιρετικό Σεμινάριο Μητροπόλεως Κηφισίας.

– Γ' Γυμνάσιο Παλλήνης

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου
καί συνεργατών του**

1. «Η Ὁρθοδοξία μας».
2. «Η Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη-Λατρεία- Ζωή».
3. «The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life».
4. «Η ἀστρολογία στο φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
5. «Ποιμαντική ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καί τῆς παραθρησκείας».
6. «Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καί παραχριστιανικῶν ομάδων», (ἔκδ. Γ΄).
7. «Πεντηκοστιανοί καί Ὁρθοδοξία».
8. «Μετενάγκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ Κακοῦ», (ἔκδ. Β΄).
9. «Ἀποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός, “Νέα Ἐποχή”», (ἔκδ. Γ΄).
10. «Διαλογισμός ἢ προσευχή; Ὁρθόδοξη θεώρηση».
11. «Ἡ Λατρεία τῆς “Σκοπιᾶς”», (τόμος Α΄).
12. «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καί Ὁρθοδοξία», (τόμος Γ΄).
13. «Ἡ χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σέ δρόμους τοῦ Ἐωσφόρου».
14. «Νεοφανεῖς αἱρέσεις-Καταστροφικὲς Λατρεῖες στο φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
15. «Ἐγκληματικὸ δόγμα. Ἐμπειρίες πρώην σατανιστῶν».
16. «Ὁμάδες ἀσυμβίβαστες μετὰ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη», ἔκδ. Ζ΄ Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως (Ἀλιάρτος 20-26/9/1995).
17. «Ναζισμὸς μετὰ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὀλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καί παραθρησκευτικῶν ομάδων».
18. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Προβληματικὴ καί στρατηγική».
19. «Νεοσατανισμὸς. Ὁρθόδοξη θεώρηση καί ἀντιμετώπιση».
20. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καί τῆς παραθρησκείας. Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια».
21. «Τὸ Νόημα τῆς ζωῆς στο φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
22. «Καταστροφικὲς λατρεῖες στο φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καί ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους».
23. «Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία».
24. «Ρωμαιοκαθολικισμὸς, Προτεσταντισμὸς καί Ὁρθοδοξία».
25. «Ἀφιέρωμα στὸν π. Ἀντώνιο Αλεβιζόπουλο» ἔκδ. Π.Ε.Γ.
26. Μοναχῆς Ἀντωνίας, «Νεοπεντηκοστιανοί στὴν Ἑλλάδα», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
27. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
28. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θεοσοφία – “Νέα Ἐποχή”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
29. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Σχεδιάσμα Ὁρθόδοξου Κατηγήσεως», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
30. Ἰωάννου Μηλιώνη, «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στο Χάρι Πότερ;», ἔκδ. Π.Ε.Γ. (ἔκδ. Δ΄).
31. Λεωνίδου Ἰ. Φιλιππίδου. «Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
32. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Ἡ Ἁγία καί Μεγάλὴ Ἑβδομάς», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
33. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στο φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», (τεύχη 1-20 σὲ 5 τόμους), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
34. «Σατανιστικὲς παγίδες» (σειρὰ Β΄), ἔκδ. Π.Ε.Γ.
35. Κυριακού Κυριαζόπουλου, «Σαηεντολογία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
36. Κωνσταντίνου Χολέβα, «Ποιοὶ καί γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
37. Ἄννας Μπουρδάκου, «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Ἀπὸ τό Α στο Ω», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
38. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Ὁ Νεοπαγανισμὸς τῆς “Νέας Ἐποχῆς”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
39. Χρήστου Ταγαράκη, «Εἶναι ἡ γιόγκα σωματικὴ ἀσκηση-γυμναστική;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
40. Κωνσταντίνου Παπαχριστοδούλου, «Προφήτες καί ψευδοπροφήτες», ἔκδ. Π.Ε.Γ.

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων ποὺ συνιστοῦμε

1. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Σύγχρονες αἱρέσεις καί “Νέα Ἐποχή”. Ποιμαντικὴ προσέγγιση - Ὁρθόδοξη ὀριοθέτηση», ἔκδ. Ἑννοια.
2. π. Χρυσοστόμου Μαϊδῶνη, Ὁριοθέτηση πίστεως, Ἀρναία 2007.
3. πρωτ. Βασιλείου Γεωργοπούλου, «Ἡ αἵρεση τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά. Τί πρέπει νὰ γνωρίζουμε», ἔκδ. Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυθῶντος.
4. «Ἡ Ὁμοιοπαθητικὴ ἀσυμβίβαστη μετὰ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη», ἔκδ. Π.Ε.Γ Βορείου Ἑλλάδος, (ἔξαντλήθηκε). Ὑπάρχει στὴν ιστοσελίδα: www.orthodoxnet.gr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=41
5. Μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλαγκόφτη, «Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μιὰ πραγματικὴ ἀπειλή», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
6. Βουδιστικὲς αἱρέσεις στο φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
7. Μ. Ε. Johns, α) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καί ὁ πόλεμος μετὰ τὸ θηρίο», β) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καί ὁ μαρμαρωμένος βασιλιάς», γ) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καί τὸ νησί τῆς Ἀφροδίτης», ἔκδ. Κ. Ε. Δ., Ἰ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν (τηλ. 2610 275022).

Τὰ βιβλία διατίθενται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δὲν τὰ βρίσκετε μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθεῖτε στὴν Π.Ε.Γ, τηλ. 210 6396665, προκειμένου νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολῆ.